Erasmus in grege

Cum nullo libet fortunatissimus ille.

[illegible]

Proximus huic celebs, factus orbus erat

Quod si quis demens uxorem duxerit, ille

Hic ita res demum commoda grata foret

nostris temporibus grandem dotem

Eueniat si sors, ut grandi dote recepta

Protinus uxorem, deserat in tumulo,

intelligat — illam philosophiam quae omnia voluptate — metiebat

Hic doctus sapiat, Epicurum quaerere frustra

parte felicitatis — vapor — unitatis sive atomi — i. corpora insecabilia

Qua sit mane simas, quas sicut monades

MORUS

Res grauis est uxor, poterit tamen utilis esse

Si sua det propera se moriente tibi

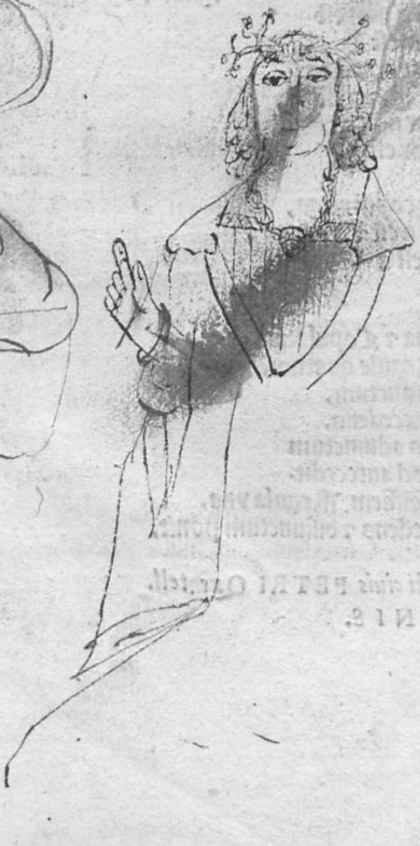

P. Ouidij Nasonis Metamorphoseos liber primus.

[illegible]

[illegible]

Santa maria heyllige frawe

1517

Metamorphoseos

Publij Ouidij Nasonis metamorphoseos Li. Pri.

In noua fert animus mutatas
dicere formas
Corpora. dij coeptis (nam vos
mutastis in illas)
Aspirate meis: primaqꝫ ab o
rigine mundi
Ad mea perpetuum deducite tempora carmen
Ante mare et terras. et quod tegit omnia celum
Unus erat toto nature vultus in orbe
Quem dixere chaos. rudis indigestaqꝫ moles
Nec quicq̄ nisi pondus iners. congestaqꝫ eodem
Non bene iunctarum discordia semina rerum
Nullus adhuc mundo prebebat lumina titan
Nec noua crescendo reparabat cornua phoebe
Nec circumfuso pendebat in aere tellus
Ponderibus librata suis. nec brachia longo
Margine terrarum porrexerat amphitrite
Quaque erat et tellus. illic et pontus et aer
Sic erat instabilis tellus. innabilis vnda
Lucis egens aer: nulli sua forma manebat
Obstabatqꝫ alijs aliud. quia corpore in vno
Frigida pugnabant calidis. humentia siccis
Mollia cum duris. sine pondere habentia pondus
Hanc deus et melior. litem natura diremit
Nam coelo terras: et terris abscidit vndas

Ouidij.

Et liquidum spisso secreuit ab ethere coelum
Que postq̄ euoluit: ceco que exemit aceruo
Dissociata locis concordi pace ligauit
Ignea connexi vis et sine pondere coeli
Emicuit summaq; locum sibi legit in arce
Proximus est aer illi leuitate: locoq;
Densior his tellus: elementaq; grandia traxit
Et pressa est grauitate sui: circumfluus humor
Vltima possedit: solidumq; coercuit orbem
Sic vbi dispositam. quisquis fuit ille deorum
Congeriem secuit: sectamq; in membra redegit

¶ Fabula secunda

¶ Ex terra cum omnia generata sint. omniumq; rerū mater reperiatur vt humanum genus cuncta vincat Prometheus Iapeti filius vt idem Hesiodus ostendit et hominem ex humo finxit. cui Minerua spiritum immisit

P Rincipio terram: ne non equalis ab omni
Parte foret. magni speciē glomerauit in orbis
Tum freta diffudit. rapidisq; tumescere ventis
Iussit et ambite circumdare littora terre
Addidit et fontes, et stagna immensa, lacusq;
Fluminaq; obliquis cinxit decliuia ripis
Que diuersa locis partim sorbentur ab ipsa
In mare perueniunt partim campoque recepta
Liberios aque. pro ripis littora pulsant
Iussit et extendi campos subsidere valles
Fronde tegi siluas: lapidosos surgere montes
Vt que due dextra coelum: totidemq; sinistre

Parte secant zone. quinta est ardentior illis
Sic onus inclusum numero distinxit eodem
Cura dei totidem plage tellure premuntur
Quarumqꝫ media est. non est habitabilis estu
Nix tegit alta duas. totidem inter vtramqꝫ locauit
Temperiemqꝫ dedit mixta cum frigore flamma
Imminet his aer. qui quanto est pondere terre
Pondere aque leuior. tanto est onerosior igne
Illic et nebulas. illic consistere nubes
Iussit. et humanas motura tonitrua mentes
Et cum fulminibus facientes frigora ventos
His quoqꝫ non passim mundi fabricator habendum
Aera permisit. vix nunc obsistitur illis
Cum sua quisqꝫ regat diuerso flamina tractu
Quin lanient mundum. tanta est discordia fratrum
Eurus ad auroram nabat eaqꝫ regna recessit
Perfidaqꝫ et radijs iuga subdita matutinis
Vesper et occiduo que littora sole tepescunt
Proxima sunt zeqhiro. scythyam septemqꝫ triones
Horrifer inuasit boreas. contraria tellus
Nubibus assiduis. pluuioqꝫ madescit ab austro
Hec super imposuit liquidum et grauidate carentem
Aethera. nec quicqꝫ terrene fecis habentem
Vix ita limitibus discerpserat omnia certis
Cumqꝫ pressa diu massa latuere sub ipsa.
Sydera coeperunt toto efferuescere coelo.
Neu regio foret vlla suis animalibus orba
Astra tenent coeleste solum formeqꝫ deorum
Cesserunt nitidis habitande piscibus vnde
Terra feras cepit volucres agitabilis aer

Ouidii.

¶ Seperatā terra erat a ceteris elementis. sed homo nondum natus ipsius terre futurus cultor ac dn̄s Jta q̄ Prometheus Japeti filius terram hymbri molliuit. et ex hac hoīem ad dei similitudinē et imaginem finxit cuius facies non prona vt cetera animalia esset: nō terram sed celum spectaret erecta

Sanctius his animal: mentisq̄ capacius alte
Deerat adhuc et quod dominari in cetera posset
Natus homo est: siue hunc diuino semine fecit
Jlle opifex rerum mundi melioris origo
Siue recens tellus seductaq̄ nuper ab alto
Aethere cognati retinebat semina coeli
Quam satis Japeto mixtam fluuialibus vndis
Finxit in effigiem moderantum cuncta deorum
Pronaq̄ cum spectent animalia cetera terram
Os homini sublime dedit. coelumq̄ videre
Jussit et erectos ad sidera tollere vultus
Sic modo que fuerat rudis. et sine imagine tellus
Jnduit ignotas hominum conuersa figuras

¶ Fabula Tercia

¶ Ex quo chaos tenebrosum iniecta luce discussum est et discretis elemētis faciem hanc tam claram mundus accepit. deinceps quasi in etates quasdā in secula quattuor distributum est. hoc est aureum et argenteum aereum et ferreū. quibus pro qualiate sui ascripta sunt nomina Nam aureum seculum dictum est Quo Saturno regnante omnium rerum erat plena tranquillitas. non furor seuiebat armorum. non amicicia hominū fluctibus commiserat vitam et cessantibus rastris inarata grandas fruges terra p̄mebat. ociosa erat ac secura vita mortalibus ac sine vicissitudine tp̄m continua veris grā fruebant̄ Deinde secundum seculum argenteū ab aureo colore migrauit. tum primum et estus ardentior celi et grauiora frigora incubuere mortalibus Tūc meditata domorū tutiora secreta Antea eñi aut in antris

habitabant aut incolebant frutecta siluarum Semina etiaz tum primum sulcis coepere committere cum iam terra solita hominibus denegaret alimenta Terciū seculum successit aereum argento iam durius. cepere homines inuerecundius viuere Nam cupiditate habēdi auaricia cum perfidia exorta est inde mare peruium factum dum diuitie requiruntur Terra quoqꝫ antea cunctis communis limitibus terminisqꝫ discreta ē. et in venis eius non solum frumenta quesita sunt. sed metalla inuenta crepuerunt Quartum seculum ferreum a rigore duratum est. quod in tantam rabiem furoris erupit vt omnia scelera cupiditatis excelleret Nam ab odiosa vita et insanientis auaricie crassationib⁹ ad patricidia vsqꝫ peruentum est.

Aurea prima sata est etas. que vindice nullo
Sponte sua sine lege fidem rectumqꝫ colebat
Poena metusqꝫ aberant. nec verba minantia fixo
Aere ligabantur. nec supplex turba timebat
Judicis ora sui. sed erant sine iudice tuti
Nondum cesa suis peregrinum vt viseret orbem
Montibus in liquidas pinus descenderet vndas
Nullaqꝫ mortales preter sua littora norant
Nondum precipites cingebant oppida fosse
Non tuba directi. non eris cornua flexi
Non galee. non ensis erat. sine militis vsu
Mollia secure peragebant ocia gentes
Ipsa quoqꝫ immunis rastroqꝫ intacta nec vlli
Saucia vomeribus per se dabat omnia tellus
Contentiqꝫ cibis nullo cogente creatis
Arboreos foetus. montanaqꝫ fraga legebant
Cornaque et in duris herentia mora rubetis
Et que deciderant patula iouis arbore glandes
Ver erat eternum. placidiqꝫ tepentibus auris
Mulcebant zephyri natos sine semine flores
Mox etiam fruges tellus inarata ferebat

Ouidij.

Nec renouatus ager grauidis canebat aristis
Flumina iam lactis. iam flumina nectaris ibant
Flauaqꝫ de viridi stillabant ilice mella

Fabula quarta

Cū saturno aurei seculi rectore coeli arce deiecta teneret Juppiter mundum. sic ipse mundus quattuor ac diuersa tempora coartauit. vt ver: quod fuerat ante vnum semper ad serenam tranquillitatem continuū in partem anni quartam: et angustissimum coegerit tempus. vt huic succederet ardor estatis. et tercio sequeretur autumni infida temperies. ⁊ post hec totus annus rigida hyeme concluderetur. Que quattuor tempora veris exordio qualitatem imitarentur et ordinem seculorum.

Postqꝫ saturno tenebrosa in tartara misso
Sub ioue mundus erat subijt argentea proles.
Auro deterior. fuluo preciosior aere
Juppiter antiqui contraxit tempora veris
Perqꝫ hyems estusqꝫ. et in equales autumnos
Et breue ver spacijs exegit quattuor annum
Tum primum siccis aer feruoribus vstus
Canduit et ventis. glacies astricta pependit
Tum primum subire domos domus antra fuerunt
Et densi frutices. et iuncte cortice virge
Semina tum primum longis cerealia sulcis
Obruta sunt. pressiqꝫ iugo gemuere iuuenci
Tercia post illam successit enea proles
Seuior ingenijs. et ad horrida promptior arma
Non scelerata tamen. de duro est vltima ferro
Protinus irrupit vene peioris in euum
Omne nefas. fugere pudor. verumqꝫ fidesqꝫ
In quorum subiere locum fraudesqꝫ. doliqꝫ
Insidieqꝫ et vis. et amor sceleratus habendi.
Vela dabat ventis. nec adhuc bene nouerat illos

Nauita. queque diu steterant in montibus altis
Fluctibus ignotis insultauere carine
Communemqz prius ceu lumina solis et aure
Cautus humum longo signauit limite messor
Nec tantum segetes alimentaqz debita diues
Poscebatur humus. sed itum est in viscera terre
Quasqz recondiderat. stigijsqz admouerat vmbris
Effodiuntur opes irritamenta malorum
Iamqz nocens ferrum. ferroqz nocentius aurum
Prodierat. prodit bellum. quod pugnat vtroqz:
Sanguineaqz manu crepitantia concutit arma
Viuitur ex rapto. non hospes ab hospite tutus
Non socer a genero. fratrum quoqz gratia rara est
Imminet exitio vir coniugis. illa mariti
Lurida terribiles miscent aconita nouerce
Filius ante diem patrios inquirit in annos
Victa iacet pietas. et virgo cede madentes
Vltima celestum terras astrea reliquit

¶Fabula quinta

¶Gigantes nomine immense molis et similis matri filios parens terra progenuit. quorum magnitudini par exarsit audacia Nã extructis in excelsum aggerem montibus sacrilegas manus inicere celestibus Sed fulminum igne deiecti impium genus poene sue cruore generarunt Nam sanguis eorum permixtus terre homines procreauit haud longe ab origine discrepantes.

Neue foret terris securior arduus ether
Affectasse ferunt regnum celeste gigantes
Altaqz congestos struxisse ad sydera montes
Tum pater omnipotens misso perfregit olympum
Fulmine et excussit subiectum pelion osse:
Obruta mole sua cum corpora dire iacerent

Ouidij.

Perfusam multo natorum sanguine terram
Immaduisse ferunt. calidumq; animasse cruorem
Et ne nulla suę stirpis monumenta manerent
In faciem vertisse hominum. sed et illa propago
Contemptrix superum. seueq; auidissima cedis
Et violenta fuit. scires e sanguine natam

¶Fabula sexta

De gigantum sanguine nati. quam sacrilega mente versati sunt Lycaonis testatum exemplum. qui tyrannus arcadie cum aduenas hospites trucidaret etiā iouem in se accendit iratum Nam Juppiter humani sceleris inpatiēs. in deos querimonia delata hominis specie simulata ad Lycaonis regiam venit. cui Lycaon tā q̄ mortali preparans mortem prius humana membra deuoranda velut hospitali humanitate apposuit Que postq̄ iuppiter sensit. non eum penitus interemit: ne supplicij amitteret sensum. sed in lupi seuicum formam conuertit. qui et mores in rabiem. et nomen Lycaonis in appellationem seruaret Non contentus fuit Juppiter ceteros homines vnius Lycaonis terrere supplicio nisi in genus omne seuiret Inde deniq; tantam iussit aquarum copiam redundare vt opertis diluuio montibus cuncti homines interirent.

9 Que pater vt summa vidit saturnius arce
Ingemit. et facto nondum vulgata recenti
Foeda lycaonie referens conuiuia mense
Ingentes animo dignas Ioue concipit iras
Conciliumq; vocat. tenuit mora nulla vocatos
Est via sublimis coelo manifesta sereno
(Lactea nomen habet) candore notabilis ipso
Hac iter est superis ad magni tecta tonantis
Regalemq; domum. dextra leuaq; deorum
Atria nobilium valuis celebrantur apertis
Plebs habitat diuersa locis. a fronte potentes

Coelicole clariq; suos posuere penates
Hic locus est. quem si verbis audacia detur
Haud timeam magni dixisse palacia coeli
Ergo. vbi marmoreo superi sedere recessu.
Celsior ipse loco. sceptroq; innixus eburno
Terrificam capitis concussit terq; quaterq;
Cesariem. cum qua terram. mare sydera mouit
Talibus inde modis ora indignantia soluit
Non ego pro mundi regno magis anxius illa
Tempestate fui. qua centum quisq; parabat
Injicere anguipedum captiuo brachia coelo
Nam. quamq; ferus hostis erat. tamen illud ab vno
Corpore et ex vna pendebat origine bellum
Nunc mihi qua totum nereus circumsonat orbem
Perdendum est mortale genus. per flumina iuro
Infera sub terras stygio labentia luco
Cuncta prius tentanda. sed immedicabile vulnus
Ense recidendum est ne pars syncera trahatur
Sunt mihi semidei: sunt rustica numina fauni
Et nymphe. satyriq; et monticole siluani
Quos quoniam coeli nondum dignamur honore
Quas dedimus certe terras habitare sinamus
An satis o superi tutos fore creditis illos
Cum mihi. qui fulmen. qui vos habeoq;. regoq;
Struxerit insidias notus feritate lycaon
Contremuere omnes. studiisq; ardentibus ausum
Talia deposcunt. sic cum manus impia seuit
Sanguine cesario romanum extinguere nomen
Attonitum tanto subite terrore ruine
Humanum genus est. totusq; perhorruit orbis
Nec tibi grata minus pietas auguste tuorum

Quam fuit illa ioui qui postq̄ voce manuq̄
Murmura compressit tenuere silentia cuncti
Substitit vt clamor pressus grauitate regentis
Juppiter hoc iterum sermone silentia rupit
Ille quidem penas (curam hanc dimittite soluit)
Quod tamen admissum que sit. vindicta: docebo
Contigerat nostras infamia temporis aures
Quam cupiens falsam summo delator olympo
Et deus humana lustro sub imagine terras.
Longa mora est. quantum noxe sit vbiq̄ repertum
Enumerare minor fuit ipsa infamia vero
Menala transieram latebris horrenda ferarum
Et cum cylleno gelidi pyneta licei
Arcados hinc sedes et inhospita tecta tyranni
Ingredior. traherent cum sera crepuscula noctem
Signa dedi venisse deum. vulgusq̄ precari
Coeperat. irridet primo pia vota lycaon
Mox ait experiar deus hic discrimine aperto
An sit mortalis. nec erit dubitabile verum
Nocte grauem somno nec opina perdere morte
Me parat. hec illi placet experientia veri
Nec contentus eo est. missi de gente molossa
Obsidis vnius iugulum mucrone resoluit
Atq̄ ita semineces partim feruentibus artus
Mollit aquis. partim subiecto torruit igni
Quos simul imposuit mensis. ego vindice flammis
In dominum dignos euerti tecta penates
Territus ipse fugit. nactusq̄ silentia ruris.
Exululat frustra q̄ loqui qui conatur ab ipso
Colligit hos rabiem. soliteq̄ cupidine cedis
Vtitur in pecudes et nunc quoq̄ sanguine gaudet

In villos abeunt vestes. in crura lacerti
Fit lupus. et veteris servat vestigia forme
Canicies eadem est eadem violentia vultus
Idem oculi lucent. eadem feritatis imago est

Fabula septima

Juppiter propter audaciā lycaonis ceterorūqꝫ mor
talium. qui sceleribus suis atqꝫ deorum potentiā tem
ptabant Itaqꝫ orbem terrarum profusis imbribus in
undavit Et cum duo pietate ceteros mortales antecel
sissent Deucalion Promethei filius. ac Pyrrha eadem
soror atqꝫ coniunx et Parnaso monte Proluviem vni
soror ... que co tem
brium effugissent: forte moniti Themidis. que co tem
pore antistes terre fuisse traditur a deis veniā accepe
runt per preces generande prolis Ita vt lapides post
tergum iacerent. ex quibus homines nascebantur et a
Deucalione missi in viros vexabantur a pyrrha autem
in foeminas

o Cecidit vna domus. sed non domus vna perire
Digna fuit. qua terra patet fera regnat erynnis
In facinus iurasse putes. dentocius omnes
Quas meruere pati (sic stat sententia) poenas
Dicta Jovis pars voce probant. stimulosqꝫ frementi
Adijciunt alij partes assensibus implent
Est tamen humani generis iactura dolori
Omnibus. et que sit terre mortalibus orbe
Forma futura rogant. quis sit laturus in aras
Thura feris ne paret populandas tradere terras
Talia querentes (sibi enim fore cetera cure
Rex superum trepidare vetat sobolemqꝫ priori
Dissimilem populo promittit origine mira
Jamqꝫ erat in totas sparsurus fulmina terras
Sed timuit ne forte sacer tot ab ignibus ether
Concipere et flammas. totusqꝫ ardesceret axis

Esse quoqꝫ in fatis reminiscitur. affore tempus
Quo mare. quo tellus correptaqꝫ regia coeli
Ardeat et mundi moles ope rosa laboret
Tela reponuntur manibus frabricata cyclopum
Plena placet diuersa. genus mortale sub vndis
Perdere. et ex omni nymbos dimittere coelo
Protinus eolijs aquilonem claudit in antris
Et quecunqꝫ fugant inductas flamina nubes
Emitqꝫ notum. madidis notus euolat alis
Terribilem picea tectus caligine vultum
Barba grauis nymbis. canis fluit vnda capillis
Fronte sedent nebule. rotant penneqꝫ sinusqꝫ
Vtqꝫ manu late pendentia nubila pressit
Fit frago et densi funduntur ab ethere nymbi
Nuncia Junonis vatios induta colores
Concipit iris aquas. alimenta nubibus affert
Sternuntur segetes. et deplorata colonis
Vota iacent. longiqꝫ perit labor irritus anni
Nec coelo contenta sua est iouis ira. sed illum
Ceruleus frater iuuat auxiliaribus vndis
Conuocat hic amnes. qui postq̃ tacta tyranni
Intrauere sui. non est hortamine longo
Nunc ait vtendum. vires effundite vestras
Sic opus est. aperite domos. ac mole remota
Fluminibus vestris totas immittite habenas
Iusserat hi redeunt. ac fontibus ora relaxant
Et defrenato voluuntur in equora cursu
Ipse tridente suo terram percussit: at illa
Intremuit motuqꝫ vias patefecit aquarum
Expaciata ruunt per apertos flumina campos
Cumqꝫ satis arbusta simul. pecudesqꝫ virosqꝫ

Tecta quecunqz suis rapiunt penetralia sacris
Si qua domus mansit. potuitqz resistere tanto
In deiecta malo. culmen tamen altior huius
Unda tegit. presseqz latent sub gurgite turres
Iamqz mare et tellus nullum discrimen habebant
Omnia pontus erat. deerant quoqz littora ponto
Occupat hic collem. cymba sedet alter adunca
Et ducit remus illic vbi nuper ararat
Ille super segetes. aut merse culmina ville
Nauigat hic summa piscem deprendit in vlmo
Figitur in viridi (sic sors tulit) anchora prato
Aut subiecta tegunt curue vineta carine
Et modo qua graciles gramen carpsere capelle
Nunc ibi deformes ponunt sua corpora phoce
Mirantur sub aqua lucos vrbesqz domosqz
Nereidis. siluasqz tenent delphines. et altis
Incursant ramis. agitaqz robora pulsant
Nat lupus inter oues. fuluos vehit vnda leones
Unda vehit tigres. nec vires fulminis apro.
Crura nec ablato prosunt velocia ceruo.
Quesitisqz diu terris vbi sistere possit
In mare lassatis volucris vaga decidit alis.
Obruerat tumulos immensa licentia ponti
Pulsabantqz noui montana cacumina fluctus
Maxima pars vnda rapitur quibus vnda pepercit
Illos longa domant inopi ieiunia victu
Separat aonios acteis phocis ab aruis
Terra ferax. dum terra fuit. sed tempore in illo
Pars maris. et latus subitarum campus aquarum
Mons ibi verticibus petit arduus astra duobus
Nomine pernasus. superatqz cacumina nubes

Hic vbiqꝫ deucalion (nam cetera traxerat equor
Cum consorte tori parua rati vectus adhesit
Corycidas nymphas. et numina montis adorat
Fatidicamqꝫ themin. que tunc oracula tenebat
Non illo melior quisqꝫ. nec amantior equi
Vir fuit. aut illa reuerentior vlla deorum
Juppiter vt liquidis stagnare palludibus orbem
Et superesse virum de tot modo millibus vnam
Et superesse videt de tot modo millibus vnum
Innocuos ambos. cultores numinis ambos
Nubila disiecit. nymbisqꝫ aquilone remotis
Et coelo terras ostendit. et ethera terris
Nec maris ira manet. positoqꝫ tricuspide telo
Mulcet aquas rector pelagi. supraqꝫ profundum
Extantem atqꝫ humeros innato murice tectum
Ceruleum tritona vocat. conchaqꝫ sonanti
Inspirare iubet. fluctusqꝫ. et flumina signo
Jam reuocare dato. caua buccina sumitur illi
Tortilis in latum. que turbine crescit ab imo
Buccina; que in medio concepit vbi aera ponto
Littora voce replet sub vtroqꝫ iacentia phoebo
Tum quoqꝫ vt ora dei madida rorantia barba
Contigit et cecinit iussos inflata recessus
Omnibus audita est telluris et equoris vndis
Et quibus est vndis audita coercuit omnes
Jam mare littus habet. plenos capit alueus amnes
Flumina subsidunt. collesqꝫ exire videntur
Surgit humus. crescunt loca decrescentibus vndis
Postqꝫ diem longam nudata cacumina silue
Ostendunt limumqꝫ tenent in fronde relictum
Redditus orbis erat. quem postqꝫ vidit apertum

Et desolatas agere alta silentia terras.
Deucalion lachrimis ita pyrrham affatur abortis
O soror o coniunx. o femina sola superstes
Quam commune mihi genus. et patruelis origo
Deinde torus iunxit. nunc ipsa pericula iungunt
Terrarum quascumque vident occasus et ortus
Nos duo turba sumus. possedit cetera pontus
Nec quoque adhuc vite non est fiducia nostre
Certa satis terrent etiam nunc nubila mentem
Quis tibi si. sine me fatis erepta fuisses
Nunc animus miseranda foret? quo sola timorem
Ferre modo posses? quo consolante dolores
Namque ego (crede mihi) si te quoque pontus haberet
Te sequerer coniunx. et me quoque pontus haberet
O vtinam possem populos reparare paternis
Artibus atque animas formate infundere terre
Nunc genus in nobis restat mortale duobus
(Sic visum est superis) hominumque exempla manemus
Dixerat. et flebant: placuit celeste precari
Numen: et auxilium per sacras querere sortes
Nulla mora est. adeunt pariter cephisidas vndas
Et nondum liquidas: sed iam vada nota secantes
Inde vbi libatos irrorauere liquores
Vestibus et capiti. flectunt vestigia sacre
Ad delubra dee. quorum fastigia turpi
Pallebant musco. stabantque sine ignibus are
Vt templi tetigere gradus. procumbit vterque
Pronus humi gelidoque pauens dedit oscula saxo
Atque ita. si precibus dixerunt numina iustis
Victa remollescunt: si flectitur ira deorum:
Dic themi qua generis damnum reparabile nostri

Arte sit: et mersis fer opem mitissima rebus
Mota dea est. sortemq₃ dedit. discite templo
Et velate caput. cinctasq₃ resoluite vestes
Ossaq₃ post tergum magne iactate parentis
Obstupuere diu. rupitq₃ silentia voce
Pyrrha prior iussisq₃ dee parere recusat
Detq₃ sibi veniam pauido rogat ore pauetq₃
Ledere iactatis maternas ossibus vmbras
Interea repetunt cecis obscura latebris
Verba date sortis secum. inter seq₃ volutant
Inde promethides placidis epimethida dictis
Mulcet. et aut fallax ait est solertia nobis
Aut pia sunt: nullumq₃ nefas oracula suadent.
Magna parens terra est. lapides in corpore terre
Ossa reor dicit. iacere hos post terga iubemur
Coniugis augurio quamq̃ titania mota est
Spes tamen in dubio est adeo celestibus ambo
Diffidunt monitis. sed quid tentare nocebit:
Discedunt velantq₃ caput. tunicasq₃ recingunt
Et iussos lapides sua post vestigia mittunt
Saxa (quis hoc credat: nisi sit pro teste vetustas)
Ponere duriciem cepere suumq₃ rigorem
Mollririq₃ morat. mollitaq₃ ducere formam
Mox vbi creuerunt. naturaq₃ mitior illis
Contigit. vt quedam: sic non manifesta videri
Forma potest hominis. sed vti de marmore cepta
Non exacta satis. rudibusq₃ simillima signis
Que tamen ex illis aliquo pars humida succo
Et terrena fuit. versa est in corporis vsum
Quod solidum est, flectiq₃ nequit: mutatur in ossa
Que modo vena fuit. sub eodem nomine mansit.

Inq; breui spacio superorum numina saxa
Missa viri manibus faciem traxere virorum
Et de foemineo reparata est femina iactu
Inde genus durum sumus. experiensq; laborum
Et documenta damus. qua simus origine nati

¶ Fabula octaua

¶ Post Cathaclisi non factum edidit terra Phitonem serpentem speciem ignotã mortalibus. Hunc apollo sagittis interemit. et ne eius aboleret nomen. instituit ludos et certamina. que iam in his ludis ostendit. Unde esset apollo Phitius est appellatus ludiq; phitij

Cetera diuersis tellus animalia formis
Sponte sua peperit postq; vetus humor ab igne
Percaluit solis. cenumq; vdeq; paludes
Intumuere estu. fecundaq; semina rerum
Viuaci nutrita solo ceu matris in aluo
Creuerunt. faciemq; aliquam cepere morando
Sic vbi deseruit madidos septenfluus agros
Nilus. et antiquo suo flumina reddidit alueo
Aethereoq; recens exarsit sydere limus
Plurima cultores versis animalia glebis
Inueniunt: et in his quedam modo cepta per ipsum
Nascendi spacium. quedam imperfecta. suisq;
Trunca vident humeris. et eodem corpore sepe
Altera pars viuit. rudis est pars altera tellus
Quippe vbi temperiem sumpsere humorq; calorq;
Concipiunt et ab his oriuntur cuncta duobus
Cumq; sit ignis aque pugnax. vapor humidis omnes
Res creat et discors concordia fetibus apta est
Ergo vbi diluuio tellus lutulenta recenti
Solibus ethereis. altoq; recanduit estu
Edidit innumeras species. partimq; figuras

Retulit antiquas. partim noua monstra creauit
Illa quidem nollet. sed te quoqꝫ maxime phiton
Tum genuit. populisqꝫ nouis incognite serpens
Terror eras. tantum spacij de monte tenebras
Nunc deus arcitenens: et nunqꝫ talibus armis
Ante nisi in damis capreisqꝫ fugacibus vsus
Mille grauem telis exhausta pene pharetra
Perdidit effuso per vulnera nigra veneno
Neue operis famam posset delere vetustas
Instituit sacros celebri certamine ludos
Phytia perdomite serpentis nomine dictos
Hic iuuenum quicunqꝫ manu. pedibusue. rotaue
Vicerat. escule capiebat frondis honorem
Nondum laurus erat. longoqꝫ decentia crine
Tempora cingebat de qualibet arbore phoebus

¶ Fabula nona

¶ Daphne penei fluminis filia cum omniū virginū q̄ in Thessalia essent speciosissima haberet. adeo quidem vt deos pulchritudine sua caperet Apollo cum eā conspexisset. forma eius expalluit Quam cum neqꝫ pollicitis neqꝫ precibus adire potuisset. vim vt inferret: instituit. et illa cursu conspectum eius effugere cupiens patrem inuocauit. vt virginitati sue. quam sibi permiserat ferret auxiliū. quam ille auditis precibus filie deorum vt vim effugeret. in laurum conuertit

Primus amor phoebi daphne peneia. quem non
Sors ignara dedit. sed seua cupidinis ira
Delius hunc nuper victo serpente superbus
Viderat adducto flectentem cornua neruo.
Quidqꝫ sibi lasciue puer cum fortibus armis
Dixerat. ista decent humeros gestamina nostros
Qui dare certa fere. dare vulnera possumus hosti
Qui modo pestifero tot iugera ventre prementem

Strauimus innumeris tumidum pythona sagittis
Tu face nescio quos esto contentus amores
Irritare tua. nec laudes assere nostras
Filius huic veneris. figat tua omnia phebe
Te meus arcus ait. quantoqз animalia cedunt
Cuncta deo. tanto minor est tua gloria nostra
Dixit: et eliso percussus aere pennis
Impiger vmbrosa parnasi constitit arce
Atqз sagittifera prompsit duo tela pharetra
Diuersorum operum. fugat hoc. facit illud amorem
Quod facit auratum est. et cuspide figit acuta
Quod fugat obtusum est. ⁊ habet sub arūdine plumbū
Hoc deus in nympha peneide fixit. at illo
Lesit apollineas traiecta per ossa medullas
Protinus alter amat. fugit altera nomen amantis
Siluarum latebris captiuarumqз ferārum
Exuuijs gaudens. innupteqз emula phebes
Vita coarcebat positos sine lege capillos.
Multi illam petiere. illa aduersata petentes
Impatiens expersqз viri nemora auia lustrat
Nec quid hymen. quid amor. quid sint cōnubia curat
Sepe pater dixit. generum mihi filia debes
Sepe pater dixit. debes mihi nata nepotes
Illa velut crimen tedas exosa iugales
Pulchra verecundo suffundens ora rubore
Inqз patris blandis herens ceruice lacertis
Da mihi perpetua genitor carissime dixit
Virginitate frui. dedit hoc pater ante diane
Ille quidem obsequitur. sed te decor iste. quod optas
Esse vetat. votoqз tuo tua forma repugnat
Phebus amat. viseqз cupit connubia daphnes

Ouidij.

Quodqꝫ cupit sperat. suaqꝫ illum. oracula fallunt
Utqꝫ leues stipule demptis adolentur aristis
Ut facibus sepes ardent: quas forte viator
Vel nimis admouit: vel iam sub luce reliquit
Sic deus inflammas abijt: sic pectore toto
Uritur et sterilem sperando nutrit amorem
Spectat inornatos collo pendere capillos
Ecquid si comantur ait. videt igne micantes
Sideribus similes oculos. videt oscula. que non
Est vidisse satis laudat digitosqꝫ manusqꝫ
Brachiaqꝫ: et nudos media plus parte lacertos
Si qua latent. meliora putat. fugit ocyor aura
Illa leui: neqꝫ ad hec reuocantis verba resistit
Nympha precor peneia mane. non insequor hostis
Nympha mane. sic agna lupum. sic cerua leonem
Sic aquilam pennam fugiunt trepidante columbe
Hostes queqꝫ suos. amor est mihi causa sequendi
Me miserum ne prona cadas. indignaue ledi
Crura notant sentes. et sim tibi causa doloris
Aspera qua properas loca sunt. moderantius oro
Curre: fugamqꝫ inhibe. moderantius insequar ipse
Cui placeas inquire tamen. non incola montis
Non ego sum pastor. non hic armenta gregesqꝫ
Horridus obseruo. nescis temeraria. nescis
Quem fugias. ideoqꝫ fugis. mihi delphica tellus
Et claros et tenedos: patareaqꝫ regia seruit
Iuppiter et genitor. per me quod erit que. fuitque
Est que. patet: per me concordant carmina neruis
Certa quidem nostra est: nostra tamen vna sagitta
Certior: in vacuo que vulnera pectore fecit
Inuentum medicina meum est. opiferqꝫ per orbem

Dicor.et herbarum subiecta potentia nobis
Hei mihi quod nullis amor est medicabilis herbis
Nec prosunt domino que prosunt omnibus artes
Plura locuturum timido peneia cursu
Fugit.cumqꝫ ipso verba imperfecta reliquit
Tunc quoqꝫ visa decens.nudabant corpora venti
Obuiaqꝫ aduersas vibrabant flamina vestes
Et leuis impulsos retrodabat aura capillos
Aucta fuga forma est.sed enim non sustinet vltra
Perdere blandicias iuuenis deus.vtqꝫ monebat
Ipse amor admisso sequitur vestigia passu
Vt canis in vacuo leporem cum gallicus aruo
Vidit.et hic predam pedibus petit.ille salutem
Alter inhesuro similis.iam iamqꝫ tenere
Sperat.et extenso stringit vestigia rostro
Alter in ambiguo est.an sit comprensus.et ipsis
Morsibus eripitur.tangentiaqꝫ ora relinquit
Sic deus et virgo est.hic spe celer.illa timore
Qui tamen insequitur pennis adiutus amoris
Ocyor est.requiemqꝫ negat.tergoqꝫ fugacis
Imminet.et crinem sparsum ceruicibus afflat
Viribus assumptis expalluit illa.citeqꝫ
Victa labore fuge.spectans peneidos vndas
Fer pater inquit opem.si flumina nomen habetis
Qua nimium placuit tellus ait hisce vel istam
Que facit.vt ledar mutando perde figuram
Vix prece finita torpor grauis occupat artus
Mollia cinguntur tenui precordia libro
In frondes crines.in ramos brachia crescunt
Pes modo tam velox pigris radicibus heret
Ora cacumen habent.remanet nitor vnus in illa

Hanc quoqꝫ phebus amat positaqꝫ in stipite dextra
Sentit adhuc trepidare nouo sub cortice pectus
Complexusqꝫ suis ramos vt membra lacertis
Oscula dat ligno. refugit tamen oscula lignum
Cui deus. at quoniam coniunx mea non potes esse
Arbor eris certe dixit mea semper habebunt
Te coma: te cithare: te nostre laure pharetre
Tu ducibus letis aderis. cum leta triumphum
Vox canet et longas visent capitolia pompas
Postibus augustis eadem fidissima custos
Ante fores stabis. mediamqꝫ tuebere quercum
Vtqꝫ meum intonsis caput est iuuenile capillis
Tu quoqꝫ perpetuos semper gere frondis honores
Finierat pean: factis modo laurea ramis
Annuit: vtqꝫ caput visa est agitasse cacumen

¶ Fabul. x.

¶ Io Inachi amnis filia cum equales suas specie pce
deret. ab Ioue adamata est. qui admotis precibus desi
derium expleuit. et ne puella iunonis iram incideret. a
compressorem vaccam est transfigurata. cuius fallaciaꝫ
iuno cum intellexisset. petit eam a Iouevelut munus si
bi daret vaccam. quia speciosissima erat ceteris armētis
que in peloponneso essent Iuppitervero ne. si negasset
proderet puellam. tribuit confestim Iuno autē ne am
plius eius pellex cum ioue concumberet Argum Ares
toris filium centum oculos habentē ei proposuit Quē
Mercurius patris iussu interemit. ꝛ a casu eꝰ argipho
nos est cognominatus Iuno Argum quem ob custodi
am ille occiderat. inuolucrem pauonem transformauit
receptum in suam tutelam pennis insignibus. quibus
amissa lumina indicaret. ornauit,

Est nemus emonie. prerupta quod vndiqꝫ claudit
Silua vocant tempe. per que peneus ab imo
Effusus pindo spumosis voluitur vndis
Deiectuqꝫ graui tenues agitantia fumos

Nubila conducit: summisq; aspergine siluis
Influit: et sonitu plus q̃ vicina fatigat
Hec domus: hec sedes: hec sunt penetralia magni
Amnis in his residens facto de cautibus antro
Undis iura dabat. nymphisq; colentibus vndas
Conueniunt illuc popularia flumina primum
Nescia gratentur. consolentur ne parentem
Populifer sperchius et irrequietus enipheus
Eridanusq; senex. lenisq; amphrisus: et eas
Moxq; amnes alij: qui qua tulit impetus illos
In mare deducunt fessas erroribus vndas
Inachus vnus abest. imoq; reconditus antro
Fletibus auget aquas. natamq; miserrimus io
Luget vt amissam. nescit vita ne fruatur
An sit apud manes. sed quam non inuenit vsq̃
Esse putat nusq̃. atq; animo peiora veretur
Viderat a patrio redeuntem iuppiter illam
Flumine et virgo ioue digna tuoq; beatum
Nescio quem factura toro. pete dixerat vmbras
Aut horum. aut horũ nemorũ (et mõstrauerat ambas)
Dum calet et medio sol est altissimus orbe
Quod si sola times latebras intrare ferarum
Preside tuta deo nemorum secreta subibis
Nec de plebe deo. sed qui celestia magna
Sceptra manu teneo. sed qui vaga fulmina mitto
Ne fuge me (fugiebat enim) iam pascua lerne
Consitaq; arboribus lycea reliquerat arua:
Cum deus adducta latas caligine terras
Occuluit. tenuitq; fugam. rapuitq; pudorem
Interea medios iuno despexit in agros
Et noctis faciem nebulas fecisse volucres

Sub nitido mirata die non fluminis illas
Esse nec humenti sensit tellure remitti
Atqz suus coniunx vbi sit circumspicit. vt que
Deprensi totiens bene nosset furta mariti
Quem postqz celo non repperit. aut ego fallor
Aut ego ledor ait. delapsaqz ab ethere summo
Constitit in terris. nebulasqz recedere iussit.
Coniugis aduentum presenserat. inqz nitentem
Inachidos vultus mutauerat ille iuuencam
Bos quoqz formosa est. speciem saturnia vacce
Quamqz inuita probat. nec non et cuius. et vnde
Quo ve sit armento veri quasi nescia querit
Juppiter e terra genitam mentitur. vt autor
Desinat inquiri petit hunc saturnia munus
Quid faciat crudele suos abdicere amores
Non dare suspectum pudor est qz suadeat illud
Hinc dissuadet amor. victus pudor esset amore
Sed leue si munus socie generisqz toriqz
Vacca negaretur. poterat non vacca videri
Pellice donata non protinus exuit omnem
Diua metum. timuitqz iouem. et fuit anxia furti
Donec aristoride seruandam tradidit argo
Centum luminibus cinctum caput argus habebat
Inde suis vicibus capiebant bina quietem
Cetera seruabant. atqz in statione manebant
Constiterat quocunqz loco. spectabat ad io:
Ante oculos io quamuis auersus habebat
Luce sinit pasci. cum sol tellure sub alta est.
Claudit. et indigno circumdat vincula collo
Frondibus arboreis. et amara pascitur herba
Proqz toro terre. non semper gramen habenti

Incubat infoelix. limosaqz flumina potat.
Illa etiam supplex argo cum brachia vellet.
Tendere. non habuit que brachia tenderet argo
Et conata queri. mugitus edidit ore:
Pertimuitqz sonos. propriaqz exterrita voce est
Venit et ad ripas vbi ludere sepe solebat
Inachidas ripas. nouaqz vt conspexit in vnda.
Cornua. pertimuit. seqz externata refugit
Naiades ignorant. ignorat et inachus ipse
Que sit. et illa patrem sequitur. sequiturqz sorores
Et patitur tangi. seqz admirantibus offert:
Decerptas senior porrexerat inachus herbas:
Illa manus lambit. patrisqz dat oscula palmis
Nec retinet lachrymas. et si modo verba supersint:
Oret opem. nomenqz suum casusqz loquatur
Littora pro verbis. quam pes in puluere duxit
Corporis indicium mutati triste peregit:
Me miserum exclamat pater inachus. inqz gementes:
Cornibus et niuee pendens ceruice iuuence:
Me miserum ingeminat. tu ne es quesita per omnes
Nata mihi terras: tu non inuenta reperta es
Luctus erat leuior. retices nec mutua nostris
Dicta refers. alto tantum suspiria ducis:
Pectore. quodqz vnum potes ad mea verba remugis:
At tibi ego ignarus thalamos. tedasqz parabam
Spesqz fuit generi mihi prima. secunda nepotum
De grege nunc tibi vir. et de grege natus habendus:
Nec finire licet tantos mihi morte dolores
Sed nocet esse deum. preclusaqz ianua lethi
Eternum nostros luctus extendit in euum
Talia dicenti stellatus summouet argus.

Ereptamq; patri diuersa in pascua natam
Abstrahit. ipse procul montis sublime cacumen
Occupat vnde sedens partes speculator in omnes

Iuppiter mittit Mercurium in habitu pastoris ad argum supradictum interficiendum

Nec superum rector mala tanta phoronidos vltra
Ferre potest natumq; vocat. quem lucida partu
Pleias enixa est. lethoq; det imperat argum
Parua mora est. alas pedibus virgamq; potenti
Somniferam sumpsisse manu. tegimenq; capillis
Nec vbi disposuit patria Ioue natus ab arce
Desilit in terras. illic tegimenq; remouit
Et posuit pennas. tantummodo virga retenta est
Hac agit vt pastor per deuia rura capellas
Dum venit adductas. et structis cantat auenis
Voce noue captus custos iunonius artis
Quisquis es. hoc poteras mecum considere saxo
Argus ait. neq; enim pecori fecundior vllo
Herba loco est. aptamq; vides pastoribus vmbram
Sedit atlantiades. et euntem multa loquendo
Detinuit sermone. diem. iunctisq; cauendo
Vincere harundinibus seruantia lumina tentat
Ille tamen pugnat molles euincere somnos
Et quamuis sopor est oculorum parte receptus
Parte tamen vigilat. querit quoq; (namq; reperta
Fistula nuper erat) qua sit ratione reperta

Fabula. xij.

Syrinx nympharum naiadum. que circa montes archadie vagabantur. speciosissima proditur fuisse Quã cũ Pan Mercurij filius adamasset. et eam persequeretur Cum ad amnem Ladona. Archadie compulisset ne vi castitatem deponere cogeret: sororum auxilio in

harundinem conuersa est: ex qua fistula est composita que nomine eius syrinx nūcupatur. cuius cantu argus in somnos compulsus est quo facilius eum Mercuri⁹ interficere posset

Tum deus archadie gelidis in montibus inquit
Inter amadryades celeberrima nonacrinas
Naias vna fuit. nymphe syringa vocabant
Non semel et satyros eluserat illa sequentes
Et quoscunq; deos. vmbrosaq; silua feraxq;
Rus habet: ortygiam studijs ipsamq; colebat
Virginitate deam. ritu quoq; cincta diane
Falleret et posset credi latonia: si non
Corneus huic arcus si non foret aureus illi
Sic quoq; fallebat. redeuntem colle lyceo
Pan videt hanc pinuq; caput precinctus acuta
Talia verba refert. restabat verba referre
Et precibus spretis fugisse per auia nympham
Donec arenosi placidum ladonis ad amnem
Venerat. hic illam cursum impedientibus vndis
Vt se mutarent liquidas orasse sorores
Panaq; cum prensam sibi iam syringa putaret
Corpore pro nymphe calamos tenuisse palustres
Dumq; ibi suspirat motos in harundine ventos
Effecisse sonum tenuem. similemq; querenti
Arte noua vocisq; deum dulcedine captum
Hoc mihi consilium tecum dixisse manebit
Atq; ita disparibus calamis compagine cere
Inter se iunctis nomen tenuisse puelle
Talia dicturus. vidit cyllenius omnes
Succubuisse oculos. adopertaq; lumina somno
Supprimit extemplo vocem. firmatq; soporem
Languida permulcens medicata lumina virga

Nec mora falcato nutantem vulnerat ense
Qua collo est confine caput. saxoqz cruentum
Deijcis et maculat prerupptam sanguine rupem
Arge iaces. quod qz in tot lumina lumen habebas
Extinctum est centumqz oculos nox occupat vna
Excipit hos volucrisqz sue saturnia pennis
Collocat. et gemmis caudam stellantibus implet

¶ Fabula. xiij.

¶ Jo supradicta cū furijs exagitata orbem terrarū p currisse nouissime in Aegyptum delata. ac placata Junone a Joue in pristinā figuram reuersa est Jsidis dee nomen accepit vigilansqz est appellata

Protinus exarsit: nec tempora distulit ire
Horriferamqz oculis animoqz obiecit erinnym
Pellicis argolice. stimulosqz in pectore cecos
Condidit. et profugam per totum terruit orbem
Vltimus immenso restabas nile labori
Quem simulas tetigit. positisqz in margine ripe
Procubuit genibus. resupinoqz ardua collo
Quos potuit solos tendens ad sydera vultus
Et gemitu et lachrimis et luctisonoqz mugitu
Cum Joue visa queri est. finemqz orare malorum
Coniugis illi sue complexus colla lacertis.
Finiat vt penas tandem rogat. inqz futurum
Pone metus inquit. nunqz tibi causa doloris
Hec erit et stygias iubet hoc audire paludes.
Vt lenita dea est. vultus capit illa priores
Fitqz quod ante fuit. fugiunt de corpore sete
Cornua decrescunt: fit luminis arctior orbis
Contrahitur rictus. redeunt humeriqz manusqz
Vngulaqz in quinos dilapsa assumitur vngues
De boue nil superest forme. nisi candor in illa

Officioqꝫ pedum nymphe contenta duorum
Erigitur. metuitqꝫ loqui. ne more iuuence
Mugiat. et timide verba intermissa retentat
Nunc dea lanigera colitur celeberrima turba
Hinc epaphus magni genitus de semine tandem
Creditur esse Iouis. perqꝫ vrbes iuncta parenti
Templa tenet. fuit huic animis equales et annis
Sole satus phaethon. quem quondã magna loquentẽ
Nec sibi cedentem phebo qꝫ parente superbum
Non tulit inachides. matriqꝫ ait omnia demens
Credis. et es tumidus genitoris imagine falsi
Erubuit pheton. iramqꝫ pudore repressit
Et tulit ad clymenen epaphi conuicia matrem
Quoqꝫ magis doleas genitrix ait. en ego liber
Ille ferox tacui. pudet hec opprobria nobis
Et dici potuisse. et non potuisse refelli
At tu. si modo sum celesti stirpe creatus
Ede notam tanti generis. meqꝫ assere celo
Dixit et implicuit materno brachia collo
Perqꝫ suum. meropisqꝫ caput. tedasqꝫ sororum
Traderet. orauit veri sibi signa parentis
Ambiguum est clymene precibus phaethontis an ira
Mota magis ficti sibi criminis. vtraqꝫ celo
Brachia porrexit. spectansqꝫ ad lumina solis
Per iubar hoc inquit radijs insigne coruscis
Nate tibi iuro. quod nos auditqꝫ. videtqꝫ
Hoc te quem spectas. hoc te qui temperat orbem
Sole satum si ficta loquor. neget ipse videndum
Se mihi. sitqꝫ oculis lux ista nouissima nostris
Nec longos patrios labor est tibi nosse penates
Vnde oritur terre domus est contermina nostre

Ovidij.

Si modo fert animus gradere: et citabere ab ipso
Emicat extemplo letus post talia matris
Dicta sue phaeton. et concipit ethera mente
Aethiopesq3 suos. positosq3 sub ignibus indos
Syderijs transit. patriosq3 adit impiger ortus

Hoc opusculū foelici exitu ab industrio viro Georgio Richolff impensis Laurētij Bornman aeneis typis excusum est in preclara vrbe Monasteriēsi Vestphalie metropoli nobilissima

~~[illegible] Franciscus hec [illegible] ... pluri[mi] ... tempi no poss[um] ... [illegible]~~

Lanceus franciscus [illegible] hec [illegible]
plurimi / tempi no poss[um] [illegible]

P. Oui. Naso. metamor.
Liber Secundus

In gracculum Thrasonem credulae iuventuti et idiotarum vulgo fucatis titulis imponentem Joannis Murmellii Ruremunden. Carmen.

Dum iuvenes patrios spectatos arte magistros
Dum pulchris studiis pectora vestra colant
Ne vos decipiat titulorum spuria canere
Se quibus hic vendit stulta iuventa dux
Ignavae stultis est confidentia mentis
Doctrinae comes est ingeniique timor
Quantum sudarunt magni Standonis alumni
Quot praeceptores audiit ille bonos
Sed quamquam tot linguas unus, tot noverit artes
Egregios titulos spernit ubique tamen
Thesauros capit, phaleris non utitur magna
In medio docto pectore ~~[illegible]~~ promit opes
Et cantu spectatur avis, de fructibus arbor
Artificem graphicum testificatur opus
Sit rubeo quamvis intertextus Thrason
Pileolo, nihilo despicit ille minus
Non qui pileoli tinnas ornamenta ferunt
~~[illegible]~~ Insignes, capiti sunt sed inusta suo
Haud omnes docti sunt rubra pileola gestant
Nec qui fert citharam mox citharoedus erit
Non est in magno monachi pia vita cucullo
Nec miles quisquis multa et arma gerit
Imberbis medicus nisi nemo medebitur omnis
Nec si sic linguas iactet habere decem
Vera diu sudore parit medicina laborem
Et physices medicum non decet esse rudem
Sed Thraso contemnit physicen dialectica rudisque
Commoda discipulis praedicat esse suis
Baptista videt, quid nobis Mantua misit
Scriptulis postferet carmina culta suis
Antea tradiderit Beroaldi scripta Philippi
Nobis magnus allatrat iste canis
Hermolaum lacerat nec se postponit Erasmo
Non elephas murem sic iste capit
In tauros libyci sua tollunt arma leones
Sed timido ~~[illegible]~~ pugnat papilione nihil
Sed vos magnanimi vestra vitate Thrasonis
Si sapitis fucum si bene nostis eum
Sibilat in varias ut suas basiliscus arenas
Consortem regni nec velit esse sui
Non secus admittat quemquam, qui noverit artes
Ut placeat solus, regulus iste sibi
Utque suis solus sapiens laudetur alumnis
Arceat a ludo corda perita suo
Nec sinat inceptos versus finire Catonis
In mores si quis suspexerit arma malos
Pervigili quamvis sunt custodita dracone

Finis

Liber Secundus

Egia solis erat sublimibus alta columnis
Clara micãte auro. flãmasqz imitãte pyropo
Cuius ebur nitidum fastigia summa tegebat
Argenti bifores radiabant lumine value
Materiam superabat opus: nam mulciber illic
Equora celarat medias cingentia terras
Terrarumqz orbem: celumqz quod imminet orbi
Ceruleos habet vnda deos tritona canorum
Protheaqz ambiguum balenarumqz prementem
Egeona suis immania terga lacertis
Doridaqz et natas: quarum pars nare videtur
Pars in mole sedens virides siccare capillos
Pisce vehi quedam. facies non omnibus vna
Non diuersa tamen. qualem decet esse sororum
Terra viros vrbesqz gerit siluasqz ferasqz
Fluminaqz et nymphas et cetera numina ruris
Hec super imposita est celi fulgentis imago
Signaqz sex foribus dextris totidemqz sinistris
Quo simul accliuo clymeneia limite proles
Venit. et intrauit dubitati tecta parentis
Protinus ad patrios sua fert vestigia vultus
Consistitqz procul neqz enim propiora ferebat
Lumina. purpurea velatus veste sedebat
In solio phebus claris lucente smaragdis
A dextra leuaqz dies. et mensis et annus
Seculaqz et posite spaciis equalibus hore
Verqz nouum stabat cinctum florente corona
Stabat nuda estas. et spicea serta gerebat
Stabat et autumnus calcatis sordibus vuis
Et glacialis hyems canos hirsuta capillos
Inde loco medius rerum nouitate pauentem

Sol oculis iuuenem (quibus aspicit omnia) vidit
Queqꝫ vie tibi causa. quid hac ait arce petisti
Progenies pheton haud inficianda parenti.
Ille refert: o lux immensi publica mundi
Phebe pater: si das vsum mihi nominis vsus
Nec falsa climene culpam sub imagine celat
Pignora da genitor: per que tua vera propago
Credar: et hunc animis errorem detrahe nostris
Dixerat at genitor circum caput omne micantes
Deposuit radios: propriusqꝫ accedere iussit
Amplexuqꝫ dato: nec tu meus esse negari
Dignus es: et climene veros ait edidit ortus
Quoqꝫ minus dubites: quod vis pete munus et illud
Me tribuente feres: promissi testis adesto
Dijs iuranda palus oculis incognita nostris
Vix bene desierat: currus petit ille paternos
Inqꝫ diem alipedum ius et moderamen equorum
Penituit iurasse patrem: qui terqꝫ quaterqꝫ
Concutiens illustre caput: temeraria dixit
Vox mea facta tua est: vtinam promissa liceret
Non dare: confiteor: solum hoc tibi nate negarem
Dissuadere licet. non est tua tuta voluntas
Magna petis phaeton. et que non viribus istis
Munera conueniunt: nec tam puerilibus annis
Sors tua mortalis est: non est mortale quod optas
Plus etiam q̄ quod superis contingere fas est
Nescius affectas: placeat sibi quisqꝫ licebit
Non tamen ignifero quisqꝫ consistere in axe
Me valet excepto: vasti quoqꝫ rector olympi
Qui fera terribilis iaculatur fulmina dextra
Non aget hos currus: et quid ioue maius habetur

Secundus

Ardua prima via est. et qua vix mane recentes
Emittuntur equi. medio est altissima celo
Vnde mare et terras ipsi mihi sepe videri
Fit timor. et pauida trepidat formidine pectus
Vltima prona via est. et eget moderamine certo
Tunc etiam que me subiectis excipit vndis
Ne ferar in precceps: tethis solet: ipsa vereri
Adde quod assidua rapitur vertigine celum
Sideraqz alta trahit. celeriqz volumine torquet
Nitor in aduersum. nec me qui cetera vincit
Impetus: et rapido contrarius euehor orbi
Finge datos currus. quid ages: poteris ne rotatis
Obuius ire polis: ne te citus auferat axis
Forsitan et lucos illic vrbesqz deorum
Concipias animo: delubraqz ditia donis
Esse per insidias iter est formasqz ferarum
Vtqz viam teneas: nulloqz errore traharis
Per tamen aduersi gradieris cornua tauri
Emoniosqz arcus: violentiqz ora leonis
Seuaqz circuitu curuantem brachia longo
Scorpion: atqz aliter curuantem brachia cancrum
Nec tibi quadrupedes animosos ignibus illis
Quos in pectore habent: quos ore et naribus efflant
In promptu regere est: vix me patiuntur: vbi acres
Incaluere animi: ceruixqz repugnat habenis
At tu funesti ne sim tibi muneris auctor
Nata caue: dum resqz sinit tua corrige vota
Scilicet vt nostro genitum te sanguine credas
Pignora certa petis: do pignora certa timendo
Et patrio pater esse metu probor: aspice vultus
Ecce meos: vtinamqz oculos in pectore posses

Inserere. et patrias intus deprendere curas
Deniqz quicquid habet diues circumspice mundus
Eqz tot ac tantis celi terreqz marisqz
Posce bonis aliquid. nullam patiere repulsam
Deprecor hoc vnum. quod vero nomine pena
Non honor est. penam phaeton pro munere poscis
Quid mea colla tenes blandis ignare lacertis
Ne dubita. dabitur. stygias iurauimus vndas
Quodcunqz optaris. sed tu sapientius opta
Finierat monitus. dictis tamen ille repugnat
Propositumqz premit. flagratqz cupidine currus
Ergo qua licuit: genitor. cunctatus ad altos
Deducit iuuenem vulcania munera currus
Aureus axis erat. temo aureus. aurea summe
Curuatura rote radiorum argenteus ordo
Per iuga chrysoliti. positeqz ex ordine gemme
Clara repercusso reddebant lumina phebo
Dumqz ea magnanimus phaeton miratur. opusqz
Perspicit. ecce vigil nitido patefecit ab ortu
Purpureas aurora fores. et pleno rosarum
Atria. diffugiunt stelle. quarum agmina cogit
Lucifer. et celi statione nouissimus exit
Tum pater vt terras mundumqz rubescere vidit
Cornuaqz extreme velut euanescere lune
Iungere equos tytan velocibus imperat horis
Iussa dee celeres peragunt ignemqz vomentes
Ambrosie succo saturos presepibus altis
Quadrupedes ducunt. adduntqz sonantia frena
Tum pater ora sui sacro medicamine nati
Contigit. et rapide fecit patientia flamme
Imposuitqz come radios. presagaqz luctus

Pectore sollicito repetens suspiria dixit
Si potes his saltem monitis parare parentis
Parce puer stimulis. et fortius vtere loris
Sponte sua properant. labor est inhibere volantes
Nec tibi directos placeat via quinqꝫ per arcus
Sectus in obliquum est lato curuamine limes
Zonarumqꝫ trium contentus fine. polum que
Effugit australem. iunctamqꝫ aquilonibus arcton
Hac sit iter. manifesta rote vestigia cernes
Vtqꝫ ferant equos et celum et terra calores
Nec preme: nec summum molire per ethera currum
Altius egressus celestia signa cremabis
Inferius terras. medio tutissimus ibis
Neu te dexterior tortum declinet ad anguem
Neve sinisterior pressam rota ducat ad aram
Inter vtrumqꝫ tene. fortune cetera mando
Que iuuet. et melius q̄ tu tibi consulat opto
Dum loquor hesperio positas in littore metas
Humida nox tetigit. non est mora libera nobis
Poscimur. et fulget tenebris aurora fugatis
Corripe lora manu: vel si mutabile pectus
Est tibi. consilijs non curribus vtere nostris
Dum potes et solidis etiam nunc sedibus astas
Dumqꝫ male optatos nondum premis inscius axes
Que tutus spectes. sine me dare lumina terris
Occupat ille leuem iuuenili corpore currum
Statqꝫ super manibusqꝫ datas contingere habenas
Gaudet. et inuito grates agit ille parenti
Interea volucres pyrois. eous et ethon
Solis equi: quartusqꝫ phlegon hinnitibus auras
Flammiferis implent. pedibusqꝫ repagula pulsant

Que postq̃ tethys fatorum ignara nepotis
Reppulit: et facta est immensi copia celi
Corripuere viam: pedibusqz per aera motis
Obstantes scindunt nebulas. pennisqz leuati
Pretereunt ortos iisdem de partibus euros
Sed leue pondus erat. nec quod cognoscere possent
Solis equi: solitaqz iugum grauitate carebat
Utqz labant curue iusto sine pondere naues
Perqz mare instabiles nimia leuitate feruntur
Sic onere insueto vacuus dat in aere saltus
Succutiturqz alte. similisqz est currus inani
Quod simul ac sensere ruunt. tritumqz relinquunt
Quadriiuges spacium. nec quo prius ordine currunt
Ipse pauet. nec qua commissas flectat habenas
Nec sit qua sit iter. nec si sciat. imperet illis
Tum primum radiis gelidi caluere triones
Et vetito frustra tentarunt equore tingi
Queqz polo posita est glaciali proxima serpens
Frigore pigra prius. nec formidabilis vlli
Incaluit. sumpsitqz nouas feruoribus iras
Te quoqz turbatum memorant fugisse boote
Quamuis tardus eras. et te tua plaustra tenebant
Ut vero terras despexit ab ethere summo
Infelix phaeton penitus penitusqz iacentes
Palluit et subito genua intremuere timore
Suntqz oculis tenebre per tantum lumen aborte
Et iam mallet equos nunq̃ tetigisse paternos
Iam cognosse genus piget: et valuisse rogando
Iam merop is dici cupiens ita fertur. vt acta
Precipiti pinus borea. cui cuncta remisit
Frena suus rector. quam diis votisqz reliquit

Secundus

Quid faciat. multum celi post terga relictum
Ante oculos plus est. animo metitur vtrūqz
Et modo quos illi fas tum contingere non est
Prospicit occasus. interdum respicit ortus
Quidqz agat ignarus stupet: et nec frena remittit
Nec retinere valet: nec nomina nouit equorum
Sparsa quoqz in vario passim miracula celo
Vastarumqz videt trepidus simulacra ferarum
Est locus in geminos vbi brachia concauat arcus
Scorpius. et cauda flexisqz vtrinqz lacertis
Porrigit in spacium signorum membra duorum
Hunc puer vt nigri madidum sudore veneni
Vulnera curuata minitantem cuspide vidit
Mentis inops gelida formidine lora remisit
Que postqz summo tetigere iacentia tergo
Expatiantur equi. nulloqz inhibente per auras
Ignote regionis eunt. quaqz impetus egit
Hac sine lege ruunt. altoqz sub ethere fixis
Incursant stellis. rapiuntqz per auia currum
Et modo summa petunt. modo per declina viasqz
Precipites spacio terre propiore feruntur
Inferiusqz suis fraternos currere luna
Admiratur equos. combustaqz nubila fumant
Corripitur flammis. vt queqz altissima tellus
Fissaqz agit rimas. et succis aret ademptis
Pabula canescunt. cum frondibus vritur arbor
Materiamqz suo prebet seges arida damno
Parua queror. magne pereunt cum menibus vrbes
Cumqz suis totas populis incendia gentes
In cinerem vertunt. silue cum montibus ardent
Ardet athos. taurusqz cilix. et tmolos. et octhe

Liber

Et tum sicca prius celeberrima fontibus ida
Virgineusqꝫ helicon. et nondum oeagrius emus
Ardet inmensum geminatis ignibus etna
Pernasusqꝫ biceps. et eryx. et cinthus. et othrys
Et tandem niuibus rhodope caritura. mimasqꝫ
Dindymaqꝫ. et mycale natusqꝫ ad sacra citheron
Nec prosunt scythie sua frigora. caucasus ardet
Ossaqꝫ cum pindo. maiorqꝫ ambobus olimpus
Aerieqꝫ alpes. et nubifer appenninus
Tum vero phaeton cunctis e partibus orbem
Aspicit accensum. nec tantos sustinet estus
Feruentesqꝫ auras velut e fornace profunda
Ore trahit. currusqꝫ suos candescere sentit
Et neqꝫ iam cineres eiectatamqꝫ fauillam
Ferre potest. calidoqꝫ inuoluitur vndiqꝫ fumo
Quoqꝫ eat. aut vbi sit. picea caligine tectus
Nescit. et arbitrio volucrum raptatur equorum
Sanguine tum credunt in corpora summa vocato
Ethiopum populos nigrum traxisse colorem
Tum facta est libye raptis humoribus estu
Arida. tum nymphe passis fontesqꝫ lacusqꝫ
Defleuere comis. querit boetia dyrcen
Argos amymonen. ephyre pyrenidas vndas
Nec sortita loco distantes flumina ripas
Tuta manent. medijs tanais fumant in vndis
Peneusqꝫ senex. teuthranteusqꝫ caicus
Et celer ismenos cum phocaico erimantho
Arsurusqꝫ iterum xanthus. flauusqꝫ licormas
Quiqꝫ recuruatis ludit meandrus in vndis
Mygdoniusqꝫ melas. et tenareus eurotas
Arsit in euphrates babilonius. arsit orentes

Thermo donqȝ citus.gangesqȝ.et phasis et hyster
Estuat alpheus.ripe sparchiades ardent
Quodqȝ suo tagus amne vehit fluit ignibus aurum
Et que meonias celebrarunt carmine ripas
Fluminee volucres medio caluere caystro
Nilus in extremum fugit perterritus orbem
Occuluitqȝ caput quod adhuc latet. ostia septem
Puluerulenta vacant. septem sine flumine valles
Sors eadem ismarios hebrum cum strymone siccat
Hesperiosqȝ amnes rhenum rhodanumqȝ padumqȝ
Cuiqȝ fuit rerum permissa potentia tybrim
Dissilit omne solum.penetratqȝ in tartara rimis
Lumen.et infernum terret cum coniuge regem
Et mare contrahitur.sicceqȝ est campus harene
Quod modo pontus erat.quosqȝ altum texerat equor
Existunt montes.et sparsas cycladas augent
Ima petunt pisces.nec se super ethera curui
Tollere consuetas audent delphines in auras
Corpora phocarum summo resupina profundo
Exanimata iacent.ipsum quoqȝ nerea fama est
Doridaqȝ et natas tepidis latuisse sub vndis
Ter neptunus aquis cum toruo brachia vultu
Exerere ausus erat.ter non tulit aeris ignes
Alma tamen tellus.vt erat circundata ponto
Inter aquas pelagi contractosqȝ vndiqȝ fontes
Qui se condiderant in opace viscere matris
Sustulit omniferos collo tenus arida vultus
Opposuitqȝ manum fronti.magnoqȝ tremore
Omnia concutiens paulum subsedit.et infra
Quod solet esse fuit.sacraqȝ ita voce locuta est
Si placet hoc.merruiqȝ quid o tua fulmina cessant

Summe deum: liceat periture viribus ignis
Igne perire tuo. clademqz auctore leuare
Vix equidem fauces hec ipsa in verba resoluo
Presserat ora vapor. tostos in aspice crines
Inqz oculis fumum. volitant super ora fauille
Hos ne mihi fructus. hunc fertilitatis honorem
Officijqz refers: quod adunci vulnera aratri
Rastrorumqz fero. totoqz exerceor anno
Quod pecori frondes: alimentaqz mitia fruges
Humano generi: vobis quoqz thura ministro
Sed tamen exitium fac me meruisse. quid vnde
Quid meruit frater: cur illi tradita sorte
Equora decrescunt. et ab ethere longius absunt
Quod si nec fratris: nec te mea gratia tangit
At celi miserere tui circumspice. vtrinqz
Fumat vterqz polus quos si violauerit ignis
Atria vestra ruent. atlas en ipse laborat
Vixqz suis humeris candentem sustinet axem
Si freta. si terre pereunt. si regia celi
In chaos antiquum confundimur. eripe flammis
Si quid adhuc superest. et rerum consule summe
Dixerat hec tellus. neqz enim tolerare vaporem
Vlterius potuit. nec dicere plura. summqz
Retulit os in se. propioraqz manibus antra
At pater omnipotens superos testatus. et ipsum
Qui dederat currus. nisi opem ferat. omnia fato
Interitura graui. summam petit arduus arcem
Vnde solet nubes latis inducere terris
Vnde mouet tonitrus. vibrataqz fulmina iactat
Sed neqz quas posset terris inducere nubes
Tunc habuit. nec quos celo dimitteret imbres

Intonat. et dextra libratum fulmen ab aure
Misit in aurigam pariterqz animaqz rotisqz
Eruit. et seuis compescuit ignibus ignes
Consternuntur equi: et saltu in contraria facto
Collo iugo eripiunt abruptaqz lora relinquunt
Illic frena iacent. illic temone reuulsus
Axis. in hac radij fractarum parte rotarum
Sparsaqz sunt late laceri vestigia currus
At phoeton rutilos flamma populante capillos
Voluitur in preceps: longoqz per aera tractu
Fertur: vt interdum de celo stella sereno
Et si non cecidit. potuit cecidisse videri
Quem procul a patria diuerso maximus orbe
Excipit eridanus fumantiaqz abluit ora
Naiades hesperie trifida fumantia flamma
Corpora dant tumulo: signant quoqz carmine saxum
Hic situs est pheton currus auriga paterni
Quem si non tenuit: magnis tamen excidit ausis
At pater obductos luctu miserabilis egro
Condiderat vultus. et si modo credimus. vnum
Isse diem sine sole ferunt. incendia lumen
Prebebant. aliquisqz malo fuit vsus in illo
At clymene postqz dixit. quecunqz fuerunt
In tantis dicenda malis. lugubris et amens
Et laniata sinus totum percensuit orbem
Exanimes artus primo. mox ossa requirens
Repperit ossa tamen peregrina condita terra
Incubuitqz loco. nomenqz in marmore lectum
Perfudit lachrymis. et aperto pectore fouit
Nec minus heliades lugent. et inania morti
Munere dant lachrymas. et cese pectora palmis

Non auditurum miseras phaetonta querelas
Nocte dieqꝫ vocant. asternunturqꝫ sepulchro
Luna quater iunctis implerat cornibus orbem
Ille more suo (nam morem fecerat vsus)
Plangorem dederant equis phetusa sororum
Maxima cum vellet terre procumbere. questa est
Diriguisse pedes. ad quam conata venire
Candida lampetie. subita radice retenta est
Tertia cum crinem manibus laniare pararet
Auellit frondes. hec stipite crura teneri
Illa dolet fieri longos sua brachia ramos
Dumqꝫ ea mirantur. complectitur inguina cortex
Perqꝫ gradus vterum pectusqꝫ humerosqꝫ manusqꝫ
Ambit. et extabant tantum ora vocantia matrem
Quid facit mater. nisi quo trahit impetus illam
Huc eat atqꝫ illuc. et dum licet oscula iungat
Non satis est. truncis auellere corpora tentat
Et teneros manibus ramos obruit. at inde
Sanguinee manant tanqꝫ de vulnere gutte
Parce mater. quecunqꝫ est saucia clamat
Parce precor. nostrum laceratur in arbore corpus
Iamqꝫ vale. cortex in verba nouissima venit
Inde fluunt lachryme. stillataqꝫ sole rigescunt
De ramis electra nouis. que lucidus amnis
Excipit et nuribus mittit gestanda latinis
Affuit huic monstro proles steneleia cygnus
Qui tibi materno quamuis a sanguine iunctus
Mente tamen phaeton propior fuit. ille relicto
(Nam ligurum populos et magnas rexerat vrbes)
Imperio ripas virides amnemqꝫ querelis
Eridanum implerat. siluamqꝫ sororibus auctam

Cum vox est tenuata viro. caneqʒ capillos
Dissimulant plume. collumqʒ a pectore longe
Porrigitur. digitosqʒ ligat iunctura rubentes
Penna latus velat. tenet os sine acumine rostrum
Fit noua cygnus auis. nec se celoqʒ iouiqʒ
Credit. vt iniuste missi memor ignis ab illo
Stagna petit patulosqʒ lacus. ignemqʒ perosus
Que colat elegit contraria flu mina flammis
Squallidus interea genitor phetontis et expers
Ipse sui decoris. qualis cum deficit orbi
Esse solet. lucemqʒ odit. seqʒ ipse diemqʒ
Datqʒ animum in luctus. et luctibus adijcit iram
Officiumqʒ negat mundo. satis inquit ab eui
Sors mea principijs fuit irrequieta. pigetqʒ
Actorum sine fine mihi sine honore laborum
Quilibet alter agat portantes lumina currus
Si nemo est. omnesqʒ dei non posse fatentur
Ipse agat. vt saltem dum nostras tentat habenas
Orbatura patres aliquando fulmina ponat
Tunc sciet ignipedum vires expertus equorum
Non meruisse necem. qui non bene rexerit illos
Talia dicentem circunstant omnia solem
Numina. neu velit tenebras inducere rebus
Supplice voce rogant. missos quoqʒ iupiter ignes
Excusat. precibusqʒ minas regaliter addit
Colligit amentes et adhuc terrore pauentes
Phebus equos. stimuloqʒ dolens et verbere seuit
Seuit enim. natumqʒ obiectat et imputat illis
At pater omnipotens ingentia menia celi
Circuit. et ne quid labefactum viribus ignis
Corruat explorat. que postq̄ firma suiqʒ

Roboris esse videt terras hominumqz labores
Perspicit. arcadie tamen est impensior illi
Cura sue fontesqz et nondum audentia labi
Flumina restituit. dat terre gramina. frondes
Arboribus. lesasqz iubet reuirescere siluas
Dum redit itqz frequens. in virgine nonacrina
Hesit. et accepti caluere sub ossibus ignes
Non erat huius opus lanam mollire trahendo
Nec positas variare comas. sed fibula vestem
Vitta coercebat neglectos alba capillos
Et modo leuem manu iaculum. modo sumpserat arcum
Miles erat phebes. nec menalon attigit vlla
Gratior hac triuie. sed nulla potentia longa est
Vlterius spacium medio sol altius habebat
Cum subit illa nemus. quod nulla ceciderat etas
Exuit hic humero pharetram. lentosqz retendit
Arcus inqz solo quod texerat herba iacebat
Et pictam posita pharetram ceruice premebat
Jupiter vt vidit fessam. et custode vacantem
Hoc certe furtum coniunx mea nesciet inquit
Aut si rescierit. sunt oh sunt iurgia tanti
Protinus induitur faciem cultumqz diane
Atqz ait. o comitum virgo pars vna mearum
In quibus es venata iugis. de cespite virgo
Se leuat. et salue numen me iudice dixit
Audiat ipse licet. maius ioue. videt et audit
Et sibi preferri se gaudet. et oscula iungit
Nec moderata satis. nec sic a virgine danda
Qua venata foret silua narrare parantem
Impedit amplexu. nec se sine crimine prodit
Illa quidem contra. quantum modo femina posset

(Aspiceres vtinam saturnia. mitior esses)
Ille quidem pugnat: sed que superare puella
Quis ve iouem poterat. superum petit ethera victor
Jupiter. huic odio nemus est: et conscia silua
Unde pedem referens pene est oblita pharetram
Tollere cum telis: et quem suspenderat arcum
Ecce suo comitata choro dictynna per altum
Menalon ingrediens et cede superba ferarum
Aspicit hanc. visamqz vocat: clamato refugit.
Et timuit primo ne iupiter esset in illa
Sed postqz pariter nymphas incedere vidit
Sensit abesse dolos numerumqz accessit ad harum
Heu quam difficile est crimen non prodere vultu
Vix oculos attollit humo. nec vt ante solebat
Juncta dee lateri. nec toto est agmine prima.
Sed silet. et lesi dat signa rubore pudoris:
Et nisi quod virgo est. poterat sentire diana
Mille notis culpam. nymphe sensisse feruntur
Orbe resurgebant lunaria cornua nono.
Cum dea venatu fraternis languida flammis:
Nacta nemus gelidum. de quo cū murmure labens
Ibat et attritas versabat riuus harenas
Ut loca laudauit. summas pede contigit vndas
His quoqz laudatis. procul est ait arbiter omnis:
Nuda superfusis tingamus corpora lymphis.
Parrhasis erubuit: cuncte velamina ponunt
Una moras querit. dubitāti vestis adempta est
Qua posita nudo patuit cum corpore crimen.:
Attonite manibus vterum celare volenti
I procul hinc dixit: nec sacros pollue fontes
Cynthia. deqz suo iussit secedere cetu.

Senserat hoc olim magni matrona tonantis
Distuleratqz graues in idonea tempora penas
Causa more nulla est. et iam puer arcas (idipsum
Indoluit iuno) fuerat de pellice natus
Quo simul obuertit seuam cum lumine mentem
Scilicet hoc etiam restabat adultera dixit.
Vt fecunda fores. fieretqz iniuria partu
Nota iouisqz mei testatum dedecus esset.
Haud impune feres adimam tibi nanqz figuram
Qua tibi quaqz places nostro importuna marito
Dixit et arreptam prensis a fronte capillis
Strauit humi pronam. tendebat brachia supplex
Brachia ceperunt nigris horrescere villis
Curuariqz manus et aduncos crescere in vngues
Officioqz pedum fungi laudataqz quondam
Ora ioui lato fieri deformia rictu.
Ne ve preces animos et verba precantia flectam
Posse loqui eripitur. vox iracunda minasqz
Plenaqz terroris rauco de gutture fertur
Mens antiqua manet. facta quoqz mansit in vrsa
Assiduoqz suo gemitu testata dolores
Qualescunqz manus ad celum et sydera tollit.
Ingratumqz iouem nequeat cum dicere. sentit
Ah quotiens sola non ausa quiescere silua
Ante domum quondamqz suis errauit in agris
Ah quotiens per saxa canum latratibus acta est
Venatrixqz metu venantum territa fugit
Sepe feris latuit visis oblita quid esset.
Vrsaqz conspectos in montibus horruit vrsos
Pertimuitqz lupos. quamuis pater esset in illis
Ecce lycaonie proles ignara parentis

Arcas adest ter quinq; ferens natalibus annos.
Dumq; feras sequitur. dum saltus eligit aptos.
Nexilibusq; plagis siluas erymantidos ambit.
Incidit in matrem. que restitit arcade viso.
Et cognoscenti similis fuit. ille refugit.
Immotosq; oculos in se sine fine tenentem
Nescius extimuit. propriusq; accedere fugit
Vulnifico fuerat fixurus pectora telo.
Arcuit omnipotens. pariterq; ipsosq; nefasq;
Sustulit. et celeri raptos per inania vento
Imposuit celo. vicinaq; sidera fecit
Intumuit iuno. postquam inter sidera pellex
Fulsit. et ad canam descendit in equora tethim
Oceanumq; senem. quorum reuerentia mouit
Sepe deos: causamq; vie scitantibus inquit.
Queritis ethereis quare regina deorum
Sedibus hic adsim. pro me tenet altera celum
Mentiar: obscurum nisi nox cum fecerit orbem
Nuper honoratas summo mea vulnera celo
Videritis stellas. illic vbi circulus axem
Vltimus extremum spacioq; breuissimus ambit
Est vero cur quis iunonem ledere nolit.
Offensamq; tremet. que prosum sola nocendo
O ego q̄tum egi. q̄ vasta potentia nostra est
Esse hominem vetui. facta est dea. sic ego penas
Sontibus impono. sic est mea magna potestas.
Vendicet antiquam faciem. vultusq; ferinos
Detrahat. argolica quod in ante phoronide fecit
Cur non expulsa ducit iunone meoq;
Collocat in thalamo. socerumq; lycaona sumat
At vos si lese tangit contemptus alumne

Gurgite ceruleo septem prohibete triones
Sideraq; in celum stupri mercede recepta
Pellite: ne puro iungatur in equore pellex
Dij maris annuerant. habili saturnia curru
Ingreditur liquidum pauonibus aera pictis.
Tam nuper pictis ceso pauonibus argo:
Quam tu nuper eras. cum candidus ante fuisses.
Corue loquax subito nigrantes versus in alas.
Nam fuit hec quondam niueis argentea pennis
Ales: vt equaret totas sine labe columbas.
Nec seruaturis vigili capitolia voce
Cederet anseribus. nec amanti flumina cygno.
Lingua fuit damno. lingua faciente loquaci
Qui color albus erat. nunc est contrarius albo.
Pulchrior in tota quam larissea coronis
Non fuit emonia. placuit tibi delphice certe.
Vel dum casta fuit. vel inobseruata. sed ales
Sensit adulterium phebeius. vtq; latentem
Detegeret culpam non exorabilis index
Ad dominum tendebat iter. quem garrula motis
Consequitur pennis. scitetur vt omnia cornix.
Auditaq; vie causa. non vtile carpis
Inquit iter. ne sperne mee presagia lingue
Quid fuerim. quid simq; vide meritumq; require
Inuenies nocuisse fidem. nam tempore quodam
Pallas erichthonium prole sine matre creatam
Clauserat acteo texta de vimine cista.
Virginibusq; tribus gemino de cecrope natis
Seruandam dederat. sed inconfessa quid esset.
Et legem dederat. sua ne secreta viderent.
Abdita fronde leui densa speculabar ab vlmo.

Quid facerent. commissa due sine fraude tuentur
Pandrosos atqz herse timidas vocat vna sorores
Aglauros: nodosqz manu diducit. et intus
Infantemqz vident. apporrectumqz draconem
Acta dee refero. pro quo mihi gratia talis
Redditur. vt dicar tutela pulsa minerue
Et ponar post noctis auem. mea pena volucres
Admonuisse potest. ne voce pericula querant.
At puto non vltro. nec quicqz tale rogantem
Me petijt. licet hoc ex ipsa pallade queras
Quamuis irata est. non hoc irata negabit
Nam me phocaica clarus tellure coroneus
(Nota loquor) genuit. fueramqz ego regia virgo
Diuitibusqz procis (ne me contemne) petebar:
Forma mihi nocuit. nam cum per littora lentis
Passibus vt soleo: summa spaciarer harena:
Vidit et incaluit pelagi deus. vtqz precando
Tempora cum blandis absumpsit. inania verbis
Vim parat. et sequitur. fugio. densumqz relinquo
Littus. et in molli ne quicquam lassor harena.
Inde deos hominesqz voco. nec contigit vllum
Vox mea mortalem. mota est pro virgine virgo
Auxiliumqz tulit tendebam brachia celo.
Brachia ceperunt leuibus ingressere pennis.
Reijcere ex humeris vestem molibar. at illa
Pluma erat. inqz cutem radices fixerat imas.
Plangere nuda meis conabar pectora palmis
Sed neqz iam palmas nec pectora nuda gerebam
Currebam. nec vt ante pedes retinebat harena:
Sed summa tollebar humo. mox acta per auras
Euehor. et data sum comes inculpata minerue

Quid tamen hoc prodest. si diro facta volucris
Crimine nictimine nostro successit honori.
An que per totam res est notissima lesbon
Non audita tibi est. patrium temerasse cubile
Nictimenen. avis illa quidem. sed conscia culpe
Conspectum lucemque fugit. tenebrisque pudorem
Celat. et a cunctis expellitur ethere toto.
Talia dicenti tibi ait revocamina corvus
Sint precor ista malo. nos vanum spernimus omen
Nec ceptum dimittit iter. dominoque iacentem
Cum iuvene emonio vidisse coronida narrat.
Laurea delapsa est audito crimine amantis.
Et pariter vultusque deo plectrumque colorque
Excidit. utque animus tumida fervebat ab ira
Arma assueta capit. flexumque a cornibus arcum
Tendit. et illa suo totiens cum pectore iuncta
Indevitato traiecit pectora telo:
Icta dedit gemitum. tractoque a vulnere ferro
Candida puniceo perfudit membra cruore.
Et dixit. potui penas tibi phebe dedisse
Sed peperisse prius. duo nunc moriemur in una
Hactenus. et pariter vitam cum sanguine fudit
Corpus inane anime. frigus letale secutum est.
Penitet heu sero pene crudelis amantem
Seque quod audiret. quod sic exarserit odit.
Odit avem per quam crimen causamque dolendi
Scire coactus erat. nec non arcumque manumque
Odit: cumque manu temeraria tela sagittas
Collapsamque fovet. seraque ope vincere fata
Nititur et medicas exercet inaniter artes.
Que postquam frustra tentata. rogumque parari

Vidit et arsuros. supremis ignibus artus
Tum vero gemitus (neqȝ enim celestia tingi
Ora licet lachrymis) alto de corde petitos
Edidit haud aliter quam cum spectante iuuenca
Lactentis vituli dextra libratus ab aure
Tempora discussit claro caua malleus ictu
Vt tamen ingratos in pectora fudit odores
Et dedit amplexus. iniustaqȝ busta peregit.
Non tulit in cineres labi sua phebus eosdem
Semina. sed natum flammis vteroqȝ parentis
Eripuit. geminiqȝ tulit chironis in antrum
Sperantemqȝ sibi non false premia lingue
Inter aues albas vetuit consistere coruum
Semifer interea diuine stirpis alumno
Letus erat. mixtoqȝ oneri gaudebat honore.
Ecce venit rutilis humeros protecta capillis
Filia centauri. quam quondam nympha caici
Fluminis in rapidi ripis enixa vocauit
Ocyroen. non hec artes contenta paternas
Edidicisse fuit fatorum arcana canebat
Ergo vbi vaticinos concepit mente furores
Incaluitqȝ deo. quem clausum pectore habebat
Aspicit infantem. totiqȝ salutifer orbi
Cresce puer dixit. tibi se mortalia sepe
Corpora debebunt. animas tibi redde ademptas
Fas erit. idqȝ semel dijs indignantibus ausus
Posse dare hoc iterum flamma probiberis auita.
Eqȝ deo corpus fies exangue. deusqȝ
Qui modo corpus eras. et bis tua fata nouabis
Tu quoqȝ care pater non iam mortalis. et eius
Omnibus vt maneas nascendi lege creatus

Posse mori cupies tum cum cruciabere dire
Sanguine serpentis per saucia membra recepto
Teqz ex eterno patientem numina mortis
Efficient. triplicesqz dee tua fila resoluent
Restabat fatis aliquid. suspirat ab imis
Pectoribus. lachrymeqz genis labuntur oborte
Atqz ita preuertunt me inquit mea fata. vetorqz
Plura loqui. vocisqz mee precluditur vsus.
Non fuerant artes tanti. que numinis iram
Contraxere mihi. mallem nescisse futura
Jam mihi subduci facies humana videtur
Jam cibus herba placet. iam latis currere campis
Impetus est. in equam cognataqz pectora vertor.
Tota tamen quare pater est mihi nempe biformis.
Talia dicenti pars est extrema querele
Intellecta parum: confusaqz verba fuerunt.
Mox nec verba quidem. nec eque sonus ille videtur.
Sed simulantis equam. paruoqz in tempore certos
Edidit hinnitus. et brachia mouit in herbas
Tum digiti coeunt et quinos alligat vngues
Perpetuo cornu leuis vngula. crescit et oris
Et colli spacium. longe pars maxima palle
Cauda fit. vtqz vagi crines per colla iacebant
In dextras abiere iubas. pariterqz nouata est
Et vox et facies nomen quoqz monstra dederunt
Flebat: opemqz tuam frustra phillirius heros
Delphice poscebat. nam nec rescindere magni
Jussa iouis poteras. nec si rescindere posses.
Tunc aderas. elim messeniaqz arua colebas
Illud erat tempus quo te pastoria pellis
Texit. onusqz fuit baculus syluestris oliue.

Alterius dispar septenis phistula cannis.
Dumqꝫ amor est cure. dum te tua phistula mulcet
Incustodite pylios memorantur in agros
Processisse boues. videt has atlantide maia
Natus. ex arte sua siluis occultat abactas.
Senserat hoc furtum nemo nisi notus in illo
Rure senex. battum vicinia toto vacabat
Diuitis hic saltus herbosaqꝫ pascula nelei
Nobiliumqꝫ greges custos seruabat equarum
Hunc timuit. blandaqꝫ manu seduxit. et illi
Quisquis es hospes ait. si forte armenta requiret
Hec aliquis. vidisse nega. neu gratia facto
Nulla rependatur. nitidam cape premia vaccam
Et dedit accepta voces has reddidit hospes
Tutus eas. lapis iste prius tua furta loquetur.
Et lapidem ostendit. simulat ioue natus abire
Mox redit. et versa pariter cum voce figura
Rustice vidisti si quas hoc limite dixit
Ire boues. fer opem. furtoqꝫ silentia deme
Iuncta suo pariter dabitur tibi femina tauro
At senior. postq̄ꝫ merces geminata. sub illis
Montibus inquit erant. et erant sub montibus illis
Risit atlantiades. et me mihi perfide prodis
Me mihi prodis ait. periuraqꝫ pectora vertit
In durum silicem. qui nunc quoqꝫ dicitur index
Inqꝫ nihil merito vetus est infamia saxo
Hinc se sustulerat paribus caducifer alis
Munichiosqꝫ volans agros gratamqꝫ mineruę
Despiciebat humum. cultiqꝫ arbusta licei.
Illa forte die caste de more puelle
Vertice supposito festas in palladis arces

Pura coronatis portabant sacra canistris
Inde reuertentes deus aspicit ales. iterqȝ
Non agit in rectum. sed in vrbem curat eundum
Vt volucris visis rapidissima miluus extis
Dum timet. et densi circumstant sacra ministri
Flectitur in girum. nec longius audet abire
Spemqȝ suam motis auidis circumuolat alis.
Sic super acteas agilis cillenius arces
Inclinat cursus. et easdem circinat auras
Quanto splendidior q̄ȝ cetera sydera fulget
Lucifer. et quanto q̄ȝ lucifer aurea phebe
Tanto virginibus prestantior omnibus herse
Ibat: er atqȝ decus pompe comitumqȝ suarum
Obstupuit forma ioue natus. et ethere pendens
Non secus exarsit: quam cum balearica plumbum
Funda iacit. volat illud et incandescit eundo
Et quos non habuit. sub nubibus inuenit ignes
Vertit iter: celoqȝ petit diuersa relicto
Nec se dissimulat. tanta est fiducia forme
Que q̄ȝq̄ȝ iusta est. cura tamen adiuuat illam
Permulcetqȝ comas. clamidemqȝ vt pendeat apte
Collocat. vt lymbus totumqȝ appareat aurum
Vt teres in dextra qua somnos ducit et arcet
Virga sit. vt tersis niteant talaria plantis
Pars secreta domus ebore et testudine cultos
Tres habuit thalamos: quorum tu pandrose dextrum
Aglauros leuum. medium possederat herse
Que tenuit leuum. venientem prima notauit
Mercurium. nomen qȝ dei scitarier ausa est.
Et causam aduentus. cui sic respondit atlantis
Plionesqȝ nepos. ego sum qui iussa per auras

Verba patris porto. pater est mihi iupiter ipse
Nec fingam causas. tu tantum fida sorori
Esse velis:. prolisqȝ mee matertera dici
Herse causa vie est. faueas oramus amanti.
Aspicit hunc oculis ijsdem quibus abdita nuper
Viderat aglauros flaue secreta minerue.
Proqȝ ministerio magni sibi ponderis aurum
Postulat. interea tectis excedere cogit
Vertit ad hanc torui dea bellica luminis orbes
Et tanto penitus traxit suspiria motu
Vt pariter pectus positumqȝ in pectore forti
Egida concuteret. subit hanc arcana profana
Detexisse manu tum cum sine matre creatam
Lemniacam stirpem contra data federa vidit.
Ingratamqȝ deo fore iam. ingratamqȝ sorori.
Et ditem sumpto. quod auara poposcerat auro
Protinus inuidie nigro squalentia tabo
Tecta petit. domus est imis in vallibus antri
Abdita. sole carens. non vlli peruia vento.
Tristis. et ignaui plenissima frigoris. vt que
Igne vacet semper. caligine semper abundet.
Huc vbi peruenit bello metuenda virago.
Constitit ante domum (neqȝ enim succedere tectis
Fas habet) et postes extrema cuspide pulsat.
Concusse patuere fores. videt intus edentem
Vipereas carnes vitiorum alimenta suorum
Inuidiam. visaqȝ oculos auertit. at illa
Surgit humo pigre. semesarumqȝ relinquit
Corpora serpentum. passuqȝ incedit inerti.
Vtqȝ deam vidit formaqȝ armisqȝ decorem
Ingemuit vultumqȝ dee ad suspiria duxit.

Pallor in ore sedet. macies in corpore toto
Nusq̃ recta acies. liuent rubigine dentes.
Pectora felle virent. lingua est suffusa veneno
Risus abest. nisi quem visu fecere dolores.
Nec fruitur sumno vigilantibus excita curis
Sed videt ingratos. intabescitq; videndo
Successus hominum. carpitq; et carpitur vna
Suppliciumq; suum est. q̃uis tamen oderit illam.
Talibus affata est breuiter tritonia dictis
Infice tabe tua natarum cecropis vnam
Sic opus est. aglauros ea est. haut plura locuta
Fugit. et impressa tellurem reppulit hasta.
Illa deam obliquo fugientem lumine cernens
Murmura parua dedit. successorumq; mineruę
Indoluit. baculumq; capit. quem spinea totum
Vincula cingebant. adopertaq; nubibus atris
Quacunq; ingreditur. florentia proterit arua.
Exuritq; herbas. et summa papauera carpit
Afflatuq; suo populos vrbesq; domosq;
Polluit tandem tritonida conspicit arcem
Ingenijs opibusq; et festa pace virentem
Virq; tenet lachrymas. quia nil lachrymabile cernit.
Sed postq̃ thalamos intrauit cecrope nate
Iussa facit. pectusq; manu ferrugine tincta
Tangit. et hamatis precordia sentibus implet
Inspiratq; nocens virus piceumq; per ossa
Dissipat. et medio spargit pulmone venenum
Neue mali cause spacium per latius errent
Germanam ante oculos. fortunatumq; sororis
Coniugium. pulchraq; deum sub imagine ponit.
Cunctaq; magna facit. quibus irritata dolore

Liber

Cecropis occulto mordetur et anxia nocte
Anxia luce gemit. lentaq; miserrima tabe
Liquitur. vt glacies incerto saucia sole
Felicisq; bonis aliter non vritur herses:
Quam cum spinosis ignis supponitur herbis
Que neque dant flammas. leniq; tempore cremant
Sepe mori voluit. ne quicquam tale videret.
Sepe velit crimen rigido narrare parenti
Deniq; in aduerso venientem limine sedit.
Exclusura deum. cui blandimenta precesq;
Verbaq; iactanti mitissima. desine dixit.
Hinc ego me non sum nisi te motura repulso
Stemus ait pacto velox cyllenius isto
Celatasq; fores virga patefecit. at illi
Surgere conanti partes quascunq; sedendo
Flectitur. ignaua nequeunt grauitate moueri.
Illa quidem pugnat recto se attollere trunco.
Sed genuum iunctura riget. frigusq; per vngues
Labitur. et pallent amisso sanguine vene
Vtq; malum late solet immedicabile cancer
Serpere et illesas vitiatis addere partes
Sic letalis hyemis paulatim in pectora venit
Vitalesq; vias et respiramina clausit
Nec conata loqui est. nec si conata fuisset.
Vocis habebat iter saxum iam colla tenebat
Oraq; duruerant. signumq; exangue sedebat
Nec lapis albus erat. sua mens infecerat illam
Has vbi verborum penas mentisq; prophane
Cepit atlantiades. dictas a pallade terras
Linquit. et ingreditur iactatis ethere pennis.
Seuocat hunc genitor. nec causam fassus amoris

Fide minister ait iussorum nate meorum
Pelle moram. subitoqꝫ celer de labe cursu.
Queqꝫ tuam matrem tellus a parte sinistra
Suspicit. indigene sidonida nomine dicunt
Hanc pete. quodqꝫ procul montano gramine pasci
Armentum regale vides ad littora verte
Dixit. et expulsi iandudum monte iuuenci
Littora iussa petunt. vbi magni filia regis
Ludere virginibus tyris comitata solebat
Non bene conueniunt. nec in vna sede morantur
Maiestas et amor. sceptri grauitate relicta
Ille pater rectorqꝫ deum. cui dextra trisulcis
Ignibus armata est. qui nutu concutit orbem
Induitur faciem tauri. mixtusqꝫ iuuencis
Mugit. et in teneris formosus obambulat herbis
Quippe color niuis est. quam nec vestigia duri
Calcauere pedes: nec soluit aquaticus auster
Colla toris extant: barmis palearia pendent
Cornua parua quidem. sed que contendere posses
Facta manu: puraqꝫ magis perlucida gemma.
Nulle in fronte mine. nec formidabile lumen:
Pacem vultus habet. miratur agenore nata
Quod tam formosus: quam prelia nulla minetur
Sed quamuis mitem metuit contingere primo
Mox adit: et flores ad candida porrigit ora
Gaudet amans: et dum veniat sperata voluptas
Oscula dat manibus: vix ah vix cetera differt
Et nunc alludit: viridiqꝫ exultat in herba
Nunc latus in fuluis niueum deponit harenis
Paulatimqꝫ metu dempto modo pectora prebet
Virginea palpando manu modo cornua sertis

Impedienda nouis ausa est quoqȝ regia virgo
Nescia quem premeret: tergo considere tauri
Tum deus a terra siccoqȝ a littore sensim
Falsa pedum primo vestigia ponit in vndis
Inde abit vlterius: mediiqȝ per equora ponti
Fert predam: pauet hec: littusqȝ ablata relictum
Respicit. et dextra tenet cornu: altera dorso
Imposita est. tenues sinuantur flamine vestes.

Finis

Hoc opusculũ foelici exitu ab industrio viro Georgio Richolff impensis Laurẽtij Bornman aeneis typis excusum est in preclara vrbe Monasteriẽsi Westphalie metropoli nobilissima

Pub. Oui. Nasonis Metamorphoseos Liber Tertius

Pub. Oui. Nasonis Metamorphoseos
Liber Tertius

Iamq; deus posita fallacis imagine tauri
Se confessus erat. dicteaq; rura tenebat.
Cũ pater ignarus raptã pquirere Cadmo
Imperat; et penam si non inuenerit. addit
Exilium. facto pius et sceleratus eodem
Orbe pererrato (quis enim deprendere posset
Furta iouis) profugus patriamq; iramq; parentis
Uitat Agenorides. phebiq; oracula supplex
Consulit et que sit tellus habitanda requirit
Bos tibi phebus ait solis occurret in aruis
Nullum passa iugum curuiq; immunis aratri
Hac duce carpe vias et qua requieuerit herba
Menia fac condas. boetiaq; illa vocato
Uix bene castalio Cadmus descenderat antro
Incustoditam lente videt ire iuuencam
Nullum seruitij signum ceruice gerentem
Subsequitur. pressoq; legit vestigia gressu
Autoremq; vie phebum taciturnus adorat
Iam vada Cephisi. panopesq; euaserat arua
Bos stetit. et tollens speciosam cornibus altis
Ad celum frontem mugitibus impulit auras
Atq; ita respiciens comites sua terga sequentes
Procubuit. teneraq; latus submisit in herba
Cadmus agit grates. peregrineq; oscula terre
Figit. et ignotos montes. agrosq; salutat
Sacra Ioui facturus erat. iubet ire ministros
Et petere e viuis libandas fontibus vndas
Sylua vetus stabat nulla violata securi

Et specus in medio virgis ac vimine densus
Efficiens humilem lapidum compagibus arcum
Vberibus fecundus aquis: vbi conditus antro
Martius anguis erat cristis presignis et auro
Igne micant oculi, corpus tumet omne veneno
Tresque micant lingue, triplici stant ordine dentes
Quem postquam tyria lucum de gente profecti
Infausto tetigere gradu, demissaque in vndas
Vrna dedit sonitum: longo caput extulit antro
Ceruleus serpens, horrendaque sibila misit
Effluxere vnde manibus: sanguisque reliquit
Corpus, et attonitos subitus tremor occupat artus
Ille volubilibus squamosos nexibus orbes
Torquet, et immenso saltu sinuatur in arcus
At media plus parte leues erectus in auras
Despicit omne nemus, tantoque est corpore quanto
Si totum spectes geminas qui se parat arctos
Nec mora phenicas: siue illi tela parabant
Siue fugam, siue ipse timor prohibebat vtrunque
Occupat hos morsu, longis complexibus illos
Hos necat afflatu funesto, hos tabe veneni
Fecerat exiguas iam sol altissimus vmbras
Que mora sit socijs miratur Agenore natus
Vestigatque viros, tegimen direpta leonis
Pellis erat: telum splendenti lancea ferro
Et iaculum: teloque animus prestantior omni
Vt nemus intrauit lethataque corpora vidit
Victoremque supra spaciosi corporis hostem
Tristia sanguinea lambentem vulnera lingua
Aut vltor vestre fidissima corpora mortis
Aut comes inquit ero, dixit: dextraque molarem

Sustulit·et magnum magno conamine misit
Illius impulsu cum turribus ardua celsis
Menia mota forent·serpens sine vulnere mansit
Loriceque modo squamis defensus et atre
Duricia pellis validos cute reppulit ictus
At non duricia iaculum quoque vicit eadem
Quod medio lente spine curuamine fixum
Constitit·et totum descendit in ilia ferrum
Ille dolore ferox caput in sua terga retorsit
Vulneraque aspexit fixumque hastile momordit
Idque ubi vi multa partem labefecit in omnem:
Vix tergo eripuit·ferrum tamen ossibus hesit
Tum vero postque solitas accessit ad iras
Causa recens plenis tumuerunt guttura venis·
Spumaque pestiferos circumfluit albida rictus
Terraque rasa sonat squamis quoque halitus exit
Ore niger studio viciatas inficit herbas
Ipse modo immensum spiris facientibus orbem
Cingitur·interdum longa trabe rectior extat
Impete nunc vasto ceu concitur imbribus amnis
Fertur·et obstantes perturbat pectore syluas
Cedit Agenorides paulum·spolioque leonis
Sustinet incursus instantiaque ora retardat
Cuspide pretenta·furit ille: et inania duro
Vulnera dat ferro·figitque in acumine dentes
Iamque venenifero sanguis manare palato
Ceperat: et virides aspergine tinxerat herbas
Sed leue vulnus erat·quia se retrahebat ab ictu
Lesaque colla dabat retro plagamque sedere
Cedendo arcebat·nec longius ire sinebat
Donec Agenorides coniectum in gutture ferrum

Usqꝫ sequens pressit dum retro quercus eunti
Obstitit. et fixa est pariter cum robore ceruix
Pondere serpentis curuata est arbor. et ime
Parte flagellari gemuit sua robora caude
Dum spacium victor victi considerat hostis
Vox subito audita est. neqꝫ erat cognoscere promptũ
Unde sed audita est. quid Agenore nate peremptum
Serpentem spectas. et tu spectabere serpens
Ille diu pauidus pariter cum voce colorem
Perdiderat: gelidoqꝫ come terrore rigebant
Ecce viri fautrix superas delapsa per auras
Pallas adest: moteqꝫ iubet supponere terre
Vipereos dentes. populi incrementa futuri
Paret et impresso sulcum patefecit aratro
Spargit humi iussos mortalia semina dentes
Inde fide maius glebe cepere moueri
Primaqꝫ de sulcis acies apparuit haste
Tegmina mox capitum picto nutantia cono.
Mox humeri pectusqꝫ onerataqꝫ brachia telis
Existunt. crescitqꝫ seges clypeata virorum
Sic vbi tolluntur festis aulea theatris
Surgere signa solent. primumqꝫ ostendere vultus
Cetera paulatim. placidoqꝫ educta tenore
Tota patent. imoqꝫ pedes in margine ponunt
Territus hoste nouo Cadmus capere arma parabat
Ne cape de populo. quem terra creauerat vnus
Exclamat: nec te ciuilibus insere bellis
Atqꝫ ita terrigenis rigido de fratribus vnum
Comminus ense ferit: iaculo cadit eminus ipse.
Hic quoqꝫ qui dederat letho: non longius illo
Viuit: et expirat modo quas acceperat auras

Exemploque pari furit omnis turba: suoque
Marte cadunt subiti per mutua vulnera fratres
Jamque breuis vite spacium sortita iuuentus
Sanguineam tepido plangebat pectore matrem
Quinque superstitibus. quorum fuit vnus echion
Is sua iecit humi monitu Tritonidis arma
Fraterneque fidem pacis petijtque deditque
Hos operis comites habuit sidonius hospes
Cum posuit iussam phebeis sortibus vrbem
Jam stabant Thebe. poteras iam Cadme videri
Exilio felix. soceri tibi marsque venusque
Contigerant. huc adde genus de coniuge tanta
Tot natos natasque et pignora cara nepotes
Hos quoque iam iuuenes. sed scilicet vltima semper
Expectanda dies homini est. dicique beatus
Ante obitum nemo. supremaque funera debet
Prima nepos inter tot res tibi Cadme secundas
Causa fuit luctus. alienaque cornua fronti
Addita. vosque canes saciati sanguine herili
At bene si queras. fortune crimen in illo
Non scelus inuenies. quod enim scelus error habebat
Mons erat infectus variarum cede ferarum
Jamque dies medius rerum contraxerat vmbras
Et sol ex equo meta distabat vtraque
Cum iuuenis placido per deuia lustra vagantes
Participes operum compellat hiantius ore
Lina madent comites. ferrumque cruore ferarum
Fortunamque dies habuit satis. altera lucem
Cum croceis inuecta rotis. aurora reducet.
Propositum repetemus opus. nunc phebus vtraque
Distat idem terra. finditque vaporibus arua

Sistite opus presens· nodosaq; tollite lina
Iussa viri faciunt: intermittuntq; laborem
Vallis erat piceis et acuta densa cupressu
Nomine gargaphie succincte cura diane
Cuius in extremo est antrum nemorale recessu
Arte laboratum nulla simulauerat artem
Ingenio natura suo· nam pumice viuo
Et leuibus tophis natiuum duxerat arcum
Fons sonat a dextra tenui perlucidus vnda
Margine gramineo patulos succinctus hiatus
Hic dea syluarum venatu fessa solebat
Virgineos artus liquido perfundere rore
Quo postq̄ subijt nympharum tradidit vni
Armigere iaculum pharetramq; arcusq; retentos
Altera deposite subiecit brachia palle
Vincla due pedibus demunt· nam doctior illis
Ismenis crocale sparsos per colla capillos
Colligit in nodum q̄uis erat ipsa solutis
Excipiunt laticem nymphe q; hialeq; raenisq;
Et psecas· et phiale: funduntq; capacibus vrnis
Dumq; ibi perluitur solita titania lympha
Ecce nepos Cadmi dilata parte laborum
Per nemus ignotum non certis passibus errans
Peruenit in lucum· sic illum fata ferebant
Qui simul intrauit rorantia fontibus antra
Sicut erant nude viso sua pectora nymphe
Percussere viro subitisq; vlulatibus omne
Impleuere nemus: circumfuseq; dianam
Corporibus texere suis· tamen altior illis
Ipsa dea est: colloq; tenus supereminet omnes
Qui color infectis aduersi solis ab ictu·

Nubibus esse solet: aut purpure aurore
Is fuit in vultu vise sine veste diane
Que q̃q̃ comitum turba stipata suarum
In latus obliquum tamen astitit· oraqꝫ retro
Flexit· et vt vellet promptas habuisse sagittas
Quas habuit sic hausit aquas: vultumqꝫ virilem
Perfudit: spargensqꝫ comas vltricibus vndis
Addidit hec cladis prenuncia verba future
Nunc tibi me posito visam velamine narres
Si poteris narrare licet· nec plura minata
Dat sparso capiti viuacis cornua cerui
Dat spacium collo: summasqꝫ cacuminat aures
Cum pedibusqꝫ manus: cum longis brachia mutat
Cruribus. et velat maculoso vellere corpus
Additus et pauor est· fugit Autoneius heros
Et se tam celerem cursu miratur in ipso
Ut vero vultus: et cornua vidit in vnda
Me miserum dicturus erat· vox nulla secuta est
Ingemuit· vox illa fuit: lachrymeqꝫ per ora
Non sua fluxerunt. mens tantum pristina mansit
Quid faciat· repetat ne domum· et regalia tecta
An lateat syluis· pudor hoc· timor impedit illud
Dum dubitat videre canes: primusqꝫ Melampus
Ichnobatesqꝫ sagax latratu signa dederunt
Gnosius ichnobates: spartana gente melampus
Inde ruunt alij rapida velocius aura
Pamphagus: et dorceus: et oribasus: arcades omnes
Nebrophonosqꝫ valens: et trux cum lelape theron
Et pedibus pterelas· et naribus vtilis agre
Hyleusqꝫ fero nuper percussus ab apro
Deqꝫ lupo concepta nape: pecudesqꝫ secuta

Poemenis·et natis comitata harpyia duobus
Et substricta gerens Sicyonius ilia ladon
Et dromas·et canace sticteq;·et tigris:et alce
Et niueis leucon·et villis asbolus atris
Preualidusq; lacon·et cursu fortis aello:
Et thous·et cyprio velox cum fratre lycisce
Et nigram medio frontem distinctus ab albo
Harpolos·et melaneus·hirsutaq; corpore lachne
Et patre dicteo·sed matre laconide nati
Labros·et agriodos·et acute vocis hylactor
Quosq; referre mora est·ea turba cupidine prede
Per rupes·scopulosq;·adituq; carentia saxa
Quaq; est difficilis·quaq; est via nulla sequuntur
Ille fugit per que fuerat loca sepe secutus
Heu famulos fugit ille suos clamare libebat
Acteon ego sum·dominum cognoscite vestrum
Verba animo desunt·resonat latratibus ether
Prima melanchetes in tergo vulnera fecit
Proxima theridamas·oresitrophus hesit in harmo
Tardius exierant·sed per compendia montis
Precipitata via est·dominum retinentibus illis
Cetera turba coit·confertq; in corpore dentes
Iam loca vulneribus desunt·gemit ille·sonumq;
Et si non hominis·quem non tamen edere possit
Ceruus habet mestisq; replet iuga nota querelis
Et genibus pronis supplex·similisq; roganti
Circumfert tacitos tanq; sua brachia vultus
At comites rapidum solitis hortatibus agmen
Ignari instigant·oculisq; acteona querunt
Et velut absentem certatim acteona clamant.
Ad nomen caput ille et refert abesse queruntur

Nec capere oblate segnem spectacula prede.
Vellet abesse quidem: sed adest. velletqz videre
Non etiam sentire canum fera facta suorum
Undiqz circunstant: mersisqz in corpore rostris
Dilacerant falsi dominum sub imagine cerui
Nec nisi finita per plurima vulnera vita
Ira pharetrate fertur saciata diane
Rumor in ambiguo est: alijs violentior equo
Uisa dea est: alij laudant. dignamqz seuera
Uirginitate vocant. pars inuenit vtraqz causas
Sola iouis coniunx non tam culpet nec probet ne
Eloquitur. quam clade domus ab Agenore ducte
Gaudet: et a tyria collectum pellice transfert
Jn generis socios odium. subit ecce priori
Causa recens: grauidamqz dolet de semine magni
Esse iouis Semelen. tum linguam ad iurgia soluit
Profeci quid enim totiens per iurgia dixit.
Ipsa petenda mihi est. ipsam si maxima iuno
Rite vocor perdam: si me gemmantia dextra
Sceptra tenere decet: si sum regina iouisqz
Et soror et coniunx. certe soror. at puto furto est
Contenta: et thalami breuis est iniuria nostri
Concipit (id deerat) manifestaqz crimina pleno
Fert vtero: et mater quod vix mihi contigit vni
De ioue vult fieri. tanta est fiducia forme
Fallet eam faxo. nec sum saturnia: si non
A ioue mersa suo stygias penetrauit ad vndas
Surgit ab his solio: fuluaqz recondita nube
Limen adit semeles: nec nubes ante remouit
Quam simulauit anum: posuitqz ad tempora canos
Sulcauitqz cutem rugis. et curua trementi

Epidaurus urbs est achaie esculapij templo nobilis

Membra tulit gressu· vocem quoqꝫ fecit anilem
Ipsaqꝫ erat Beroe Semeles epidauria nutrix
Ergo vbi captato sermone . diuqꝫ loquendo
Ad nomen venere iouis: suspirat: et opto
Juppiter vt sit ait: metuo tamen omnia· multi
Nomine diuorum thalamos iniere pudicos
Nec tamen esse iouem satis est· det pignus amoris
Si modo verus is est· quantus et qualis ab alta
Junone excipitur: tantus talisqꝫ rogato
Det tibi complexus: suaqꝫ ante insignia sumat
Talibus ignaram Juno cadmeida dictis
Formarat· rogat illa iouem sine nomine munus
Cui deus elige ait· nullam patiere repulsam
Quoqꝫ magis credas: stigij quoqꝫ conscia sunto
Numina torrentis· timor et deus ille deorum est
Leta malo: nimiumqꝫ potens: perituraqꝫ amantis
Obsequio semele· qualem saturnia dixit
Te solet amplecti, veneris cum fedus initis
Da mihi te talem· voluit deus ora loquentis
Opprimere· exierat iam vox properata sub auras
Ingemuit· neqꝫ enim non hec optasse: nec ille
Non iurasse potest ergo mestissimus altum
Ethera conscendit: vultuqꝫ sequentia traxit
Nubila· quis nimbos: immixtaqꝫ fulgura ventis
Addidit et tonitrus: et ineuitabile fulmen
Qua tamen vsqꝫ potest vires sibi demere temptat
Nec quo centimanum deiecerat igne Typhea
Nunc armatur eo· nimium feritatis in illo est
Est aliud leuius fulmen: cui dextra cyclopum
Seuitie· flammeqꝫ minus· minus addidit ire
Tela secunda vocant superi, capit illa · domumqꝫ

Insignia Jouis fulmina sunt quibus ab aliis distinguitur

Typhon qui et typheus

Intrat agenoream: corpus mortale tumultus
Non tulit ethereos: donisq; iugalibus arsit
Imperfectus adhuc infans genitricis ab aluo
Eripitur: patrioq; (puer) tener: si credere dignum est
Insuitur femori: maternaq; tempora complet
Furtim illum primis Ino matertera cunis
Educat: inde datum nymphe niseides antris
Occuluere suis: lactisq; alimenta dedere
Dumq; ea per terras fatali lege geruntur
Tutaq; bis geniti sunt incunabula Bacchi
Forte iouem memorant diffusum nectare curas
Seposuisse graues: vacuaq; agitasse remissos
Cum iunone iocos: et maior vestra profecto est
Quam que contingit maribus dixisse voluptas
Illa negat: placuit que sit sententia docti
Querere tiresie: venus erat huic vtraq; nota
Nam duo magnorum viridi coeuntia sylua
Corpora serpentum baculi violauerat ictu
Deq; viro factus mirabile femina septem
Egerat autumnos: octauo rursus eosdem
Vidit: et est vestre si tanta potentia plage
Dixit: vt auctoris sortem in contraria mutet
Nunc quoq; vos feriam: percussis anguibus ijsdem
Forma prior redijt: genitiuaq; venit imago
Arbiter hic igitur sumptus de lite iocosa
Dicta iouis firmat: grauius saturnia iusto
Nec pro materia fertur doluisse: suiq;
Iudicis eterna damnauit lumina nocte
At pater omnipotens (neq; enim licet irrita cuiq;
Facta dei fecisse deo) pro lumine adempto
Scire futura dedit: penamq; leuauit honore

Ille per aonios fama celeberrimus vrbes
Irreprehensa dabat populo responsa petenti
Prima fidem vocisq; date tentamina sumpsit
Cerula liriope quam quondam flumine curuo
Implicuit clausecq; suis cephisis in vndis
Vim tulit enixa est vtero pulcherrima pleno
Infantem nymphe. iam tunc qui posset amari
Narcissumq; vocat de quo consultus an esset
Tempora mature visurus longa senecte
Fatidicus vates: si se non nouerit inquit.
Vana diu visa est vox auguris: exitus illam
Resq; probat: lethiq; genus: nouitasq; furoris
Nam quater ad quinos vnum Cephisius annos
Addiderat poteratq; puer: iuuenisq; videri
Multi illum iuuenes multe cupiere puelle
Sed fuit in tenera tam dura superbia forma
Nulli illum iuuenes nulle tetigere puelle
Aspicit hunc trepidos agitantem in retia ceruos
Vocalis nymphe que nec reticere loquenti
Nec prior ipsa loqui didicit resonabilis echo
Corpus adhuc echo: non vox erat: et tamen vsum
Garrula non alium q̃ nunc habet oris habebat
Reddere de multis vt verba nouissima posset
Fecerat hoc iuno. quia cum deprendere posset
Sub ioue sepe suo nymphas in monte iacentes
Illa deam longo prudens sermone tenebat
Dum fugerent nymphe. postq; saturnia sensit
Huius ait lingue qua sum delusa potestas
Parua tibi dabitur: vocisq; breuissimus vsus
Req; minas firmat. tamen hec in fine loquendi
Ingeminat voces auditaq; verba reportat

Ergo vbi narcissum per deuia rura vagantem
Vidit: et incaluit: sequitur vestigia furtim
Quoq3 magis sequitur: flamma propiore calescit
Non aliter q̄3 cum summis circumlita tedis
Admotas rapiunt viuacia sulfura flammas
O quotiens voluit blandis accedere dictis
Et molles adhibere preces: natura repugnat
Nec sinit incipiat: sed quod sinit illa parata est
Expectare sonos, ad quos sua verba remittat
Forte puer comitum seductus ab agmine fido
Dixerat: hic quis adest: et adest responderat echo
Hic stupet: atq3 aciem partes dimisit in omnes
Voce veni magna clamat: vocat illa vocantem
Respicit: et rursus nullo veniente: quid inquit
Me fugis: et totidem quod dixit verba recepit
Perstat: et alterne deceptus imagine vocis
Huc coeamus ait: nulliq3 libentius vnq̄3
Responsura sono: coeamus rettulit echo
Et verbis fauet ipsa suis: egressaq3 sylua
Ibat: vt iniiceret sperato brachia collo
Ille fugit: fugiensq3 manus complexibus aufert
Ante ait emoriar: q̄3 sit tibi copia nostri
Rettulit illa nihil: nisi sit tibi copia nostri
Spreta latet syluis: pudibundaq3 frondibus ora
Protegit: et solis ex illo viuit in antris
Sed tamen heret amor: crescitq3 dolore repulse
Et tenuant vigiles corpus miserabile cure.
Adducitq3 cutem macies: et in aera sucus
Corporis omnis abit: vox tantum atq3 ossa supersunt
Vox manet: ossa ferunt lapidis traxisse figuram
Inde latet syluis: nulloq3 in monte videtur.

Omnibus auditur sonus est qui viuit in illa
Sic hanc: sic alias vndis aut montibus ortas
Luserat hic nymphas: sic cetus ante viriles
Inde manus aliquis despectus ad ethera tollens
Sic amet ipse licet: sic non potiatur amato
Dixerat. assensit precibus rhamnusia iustis
Fons erat illimis nitidis argenteus vndis
Quem neque pastores. neque paste monte capelle
Contigerant: aliudue pecus: quem nulla volucris
Nec fera turbarat. nec lapsus ab arbore ramus
Gramen erat circa. quod proximus humor alebat
Syluaque sole locum passura tepescere nullo
Hic puer et studio venandi lassus. et estu
Procubuit: faciemque loci. fontemque secutus
Dumque sitim sedare cupit: sitis altera creuit
Dumque bibit. vise correptus imagine forme
Spem sine corpore amat. corpus putat esse quod vmbra est
Ac stupet ipse sibi: vultuque immotus eodem
Heret: vt e pario formatum marmore signum
Spectat humi positus geminum ceu lumina sydus
Et dignos baccho digitos: et apolline crines
Impubesque genas: et eburnea colla decusque
Oris. et in niueo mixtum candore ruborem
Cunctaque miratur: quibus est mirabilis ipse
Se cupit imprudens. et qui probat. ipse probatur
Dumque petit. petitur. pariterque accendit. et ardet
Irrita fallaci quotiens dedit oscula fonti
In medias quotiens visum captantia collum
Brachia mersit aquis. nec se deprendit in illis
Quid videat. nescit. sed quod videt vritur illo
Atque oculos idem qui decipit incitat error

Credule quid frustra simulacra fugatia captas
Quod petis est nusq̃·quod amas auertere· perdes
Ista repercusse quam cernis imaginis vmbra est
Nil habet ista sui, tecum venitqꝫ· manetqꝫ
Tecum discedet, si tu discedere possis
Non illum Cereris·non illum cura quietis
Abstrahere inde potest: sed opaca fusus in herba
Spectat in expleto mendacem lumine formam
Perqꝫ oculos perit ille suos· paulumqꝫ leuatus
Ad circumstantes tendens sua brachia syluas
Ecquis io sylue crudelius inquit amauit
Scitis enim· et multis latebra opportuna fuistis
Ecquem· cum vestre tot agantur secula vite
Qui sic tabuerit longo meministis in euo
Et placet· et video· sed quod videoqꝫ· placetqꝫ
Non tamen inuenio· tantus tenet error amantem·
Quoqꝫ magis doleam· non nos mare separat ingens
Nec via· nec montes· nec clausis menia portis
Exigua prohibemur aqua· cupit ipse teneri
Nam quotiens liquidis porreximus oscula lymphis
Hic totiens ad me resupino nititur ore
Posse putes tangi· minimum est quod amãtibꝰ obstat
Quisquis es· huc exi· quid me puer vnice fallis
Quoue petitus abis· certe nec forma· nec etas
Est mea· quã fugias· et amarunt me quoqꝫ nymphe
Spem mihi nescio quam vultu promittis amico
Cunqꝫ ego porrexi tibi brachia· porrigis vltro
Cum risi· arrides· lachrymas quoqꝫ sepe notaui
Me lachrymante tuas· nutu quoqꝫ signa remittis
Et quantum motu formosi suspicor oris
Verba refers aures non preuenientia nostras

Iste ego sum. sensi. nec me mea fallit imago
Uror amore mei. flammas moueoque feroque
Quid faciam roger. an ne rogem. quid inde rogabo
Quod cupio mecum est. inopem me copia fecit.
O utinam a nostro secedere corpore possem
Uotum in amante nouum. vellem quod amamus abesset
Iamque dolor vires adimit nec tempora vite
Longa mee superant. primoque extinguor in euo
Nec mihi mors grauis est posituro morte dolores
Hic qui diligitur vellem diuturnior esset
Nunc duo concordes anima moriemur in vna
Dixit. et ad faciem rediit male sanus eandem
Et lachrymis turbauit aquas. obscuraque moto.
Reddita forma lacu est. quam cum vidisset abire
Quo refugis. remane. nec me crudelis amantem
Desere clamauit. liceat quod tangere non est
Aspicere. et misero prebere alimenta furori
Dumque dolet summa vestemque reduxit ab ora
Nudaque marmoreis percussit pectora palmis
Pectora traxerunt tenuem percussa ruborem
Non aliter quam poma solent. que candida parte
Parte rubent. aut vt varijs solet vua racemis
Ducere purpureum nondum matura colorem
Que simul aspexit liquefacta rursus in vnda
Non tulit vlterius. sed vt intabescere flaue
Igne leui cere. matutineque pruine
Sole tepente solent. sic attenuatus amore
Liquitur. et tecto paulatim carpitur igni
Et neque iam color est mixto candore rubori
Nec vigor. et vires. et que modo visa placebant
Nec corpus remanet. quondam quod amauerat echo

Que tamen vt vidit·quamuis irata memorque
Indoluit. quotiensque puer miserabilis eheu
Dixerat·hec resonis iterabat vocibus eheu
Cumque suis manibus percusserat ille lacertos
Hec quoque reddebat sonitum plangoris eundem
Ultima vox solita fuit hec spectantis in vndam
Heu frustra dilecte puer. totidemque remisit
Uerba locus·dictoque vale·vale inquit et echo
Ille caput viridi fessum summisit in herba
Lumina mors clausit domini mirantia formam.
Tunc quoque se postquam est inferna sede receptus
In stygia spectabat aqua·planxere sorores
Naiades. et sectos fratri imposuere capillos
Planxerunt dryades·plangentibus assonat echo
Iamque rogum·quassasque faces·pheretrumque parabant
Nusquam corpus erat croceum pro corpore florem
Inueniunt folijs medium cingentibus albis
Cognita res vatis·meritam per achaidas vrbes
Attulerat famam·nomenque erat auguris ingens.
Spernit Echionides tamen hunc ex omnibus vnus
Contemptor superum Pentheus·presagaque ridet
Uerba senis·tenebrasque et cladem lucis adempte
Obijcit·ille mouens albentia tempora canis
Quam felix esses·si tu quoque luminis huius
Orbus ait fieres·nec bacchica sacra videres
Namque dies aderit·quam non procul auguror esse
Qua nouus huc veniet proles semeleia liber
Quem nisi templorum fueris dignatus honore
Mille lacer spergere locis·et sanguine syluas
Fedabis·matremque tuam·matrisque sorores
Et veniet. neque enim dignabere numen honore

Nec sub his tenebris nimium vidisse quereris
Talia dicentem perturbat echione natus
Dicta fides sequitur· responsaque vatis aguntur
Liber adest· festisque fremunt vlulatibus agri
Turba ruit· mixteque viris matresque nurusque
Vulgusque et proceres ignota ad sacra feruntur
Quis furor anguigene proles mauortia vestras
Attollit mentes· Pentheus ait· era ne tantum
Aere repulsa valent· et adunco tibia cornu
Et magice fraudes· vt quos non bellicus ensis
Non tuba terruerit· non strictis agmina telis
Feminee voces· et mota insania vino
Obscenique greges· et inania tympana vincant
Vos ne senes mirer· qui longa per equora vecti
A tyro hac profugos posuistis sede penates
Nunc sinitis sine marte capi· vos ne acrior etas
O iuuenes propiorque mee· quos arma tenere
Non thyrsos· galeaque tegi· non fronde decebat
Este precor memores qua sitis stirpe creati
Illiusque animos· qui multos perdidit vnus
Sumite serpentis· pro fontibus ille: lacuque
Interiit: at vos pro fama vincite vestra
Ille dedit letho fortes· vos vincite molles
Et patrium retinete decus· si fata vetabant
Stare diu thebas· vtinam tormenta: virique
Menia diruerent· ignis ferrumque sonaret
Essemus miseri sine crimine: sorsque querenda
Non celanda foret· lachrymeque pudore carerent
At nunc a puero thebe capietur inermi
Quem neque bella iuuant· nec tela· nec vsus equorum
Sed madidus myrrha crinis: mollesque corone·

Purpuraq; et pictis intextum vestibus aurum
Quem quidē ego actutum. modo vos absistite: cogam
Assumptumq; patrem: commentaq; sacra fateri
An satis Acrisio est animi contemnere vanum
Numen et argolicas venienti claudere portas:
Penthea terrebit cum totis advena thebis
Ite citi famulis hoc imperat: ite ducemq;
Attrahite huc vinctum iussis mora segnis abesto
Hunc auus: hunc athamas: hunc cetera turba suorū
Corripiunt dictis: frustraq; inhibere laborant
Acrior admonitu est irritaturq; retenta
Et crescit rabies. moderaminaq; ipsa nocebant
Sic ego torrentem qua nil obstabat eunti
Lenius et modico strepitu decurrere vidi
At quacunq; trabes: obstructaq; saxa tenebant
Spumeus: et feruens: et obiice seuior ibat
Ecce cruentati redeunt: et bacchus vbi esset
Querenti domino: bacchum vidisse negarunt.
Hunc dixere tamen comitem famulumq; sacrorum
Cepimus: et tradunt manibus post terga ligatis
Sacra dei quondam tyrrhena gente secutum
Aspicit hunc pentheus oculis quos ira tremendos
Fecerat: et q̄q; vix pene tempora differt
O periture: tuisq; alijs documenta dature
Morte ait: ede tuum nomen: nomenq; parentum
Et patriam: morisq; noui cur sacra frequentes
Ille metu vacuus nomen mihi dixit Acoestes
Patria meonia est: humili de plebe parentes
Non mihi que duri colerent pater arua iuuenci
Lanigerosq; greges: non vlla armenta reliquit
Pauper et ipse fuit: linoq; solebat et hamis

Decipere et calamo salientes ducere pisces
Ars illi sua census erat. cum traderet artem
Accipe quas habeo studij successor et heres
Dixit opes. moriensq3 mihi nil ille reliquit
Preter aquas. unum hoc possum appellare paternum
Mox ego ne scopulis hererem semper in iisdem
Addidici regimen dextra moderante carine
Flectere. et olenie sydus pluuiale capelle
Taygetenq3 hyadasq3 oculis arctonq3 notaui
Uentorumq3 domos. et portus puppibus aptos
Forte petens delon chie telluris ad oras
Applicor. et dextris adducor littora remis
Doque leues saltus. udeq3 immittor harene
Nox ubi consumpta est aurora rubescere primo
Ceperat exurgo laticesq3 inferre recentes
Admoneo. monstroq3 viam que ducit ad undas
Ipse quid aura mihi tumulo promittat ab alto
Prospicio. comitesq3 voco. repetoq3 carinam.
Adsumus en inquit sociorum primus Opheltes
Utq3 putat predam deserto nactus in agro
Virginea puerum ducit per littora forma
Ille mero somnoq3 grauis titubare videtur
Uixq3 sequi. specto cultum faciemq3 gradumq3
Nil ibi quod credi posset mortale videbam
Et sensi; et dixi socijs. quod numen in isto
Corpore sit dubito. sed corpore numen in isto est
Quisquis es o faueas. nostrisq3 laboribus adsis
His quoq3 des veniam. pro nobis mitte precari
Dictis ait: quo non alius conscendere summas
Ocyor antemnas. prensoq3 rudente relabi
Hoc libys. hoc flauus prore tutela melanthus

Hoc probat alcymedon. et qui requiemq3 modumq3
Uoce dabat remis animorum hortator epopeus
Hoc omnes alij. prede tam ceca cupido est
Non tamen hanc sacro violari pondere pinum
Perpetiar dixi. pars hic mihi maxima iuris
Inq3 aditu obsisto. furit audacissimus omni
De numero Licabas. qui tusca pulsus ab vrbe
Exilium dira penam pro cede luebat
Is mihi dum resto. iuuenili guttura pugno
Rupit. et excussum misisset in equora si non
Hesissem quāuis amens in fune retentus
Impia turba probat factum. tum deniq3 bacchus
(Bacchus enim fuerat) veluti clamore solutus
Sit sopor atq3 mero redeant in pectora sensus
Quid facitis. quid clamor ait. qua dicite naute
Huc ope perueni. quo me deferre paratis
Pone metum proreus. et quos cōtingere portus
Ede velis dixit. terra sistere petita
Naxon ait liber cursus aduertite vestros
Illa mihi domus est. vobis erit hospita tellus
Per mare fallaces. perq3 omnia numina iurant
Sic fore. meq3 iubent picte dare vela carine
Dextra naxos erat. dextra mihi linthea danti
Quid facis o demens. quis te furor inquit Opheltes
Pro se quisq3 timet. leuam pete maxima nutu
Pars mihi significat. pars quid velit aure susurrat.
Obstupui. capiatq3 aliquis moderamina dixi
Meq3 ministerio scelerisq3 artisq3 remoui
Increpor a cunctis. totumq3 immurmurat agmen
E quibus Etbalion. te scilicet omnis in vno
Nostra salus posita est ait. et subit ipse meumq3

Explet opus: naroque petit diuersa relicta
Tum deus illudens tanque modo denique fraudem
Senserit e puppi pontum prospectat adunca
Et flenti similis: non hec mihi littora naute
Promisistis ait: non hec mihi terra rogata est
Quo merui penam facto: que gloria vestra est
Si pueri iuuenes: si multi fallitis vnum
Iamdudum flebam lachrymas manus impia nostras
Ridet et impellit properantibus equora remis
Per tibi nunc ipsum (neque enim presentior illo
Est deus) adiuro. tam me tibi vera referre
Quam veri maiora fide. stetit equore puppis
Haud aliter quam si siccum nauale teneret
Illi admirantes remorum in verbere perstant
Velaque deducunt: geminaque ope currere tentant
Impediunt hedere remos nexuque recuruo
Serpunt: et grauidis distinguunt vela corymbis
Ipse racemiferis frontem circundatus vuis
Pampineis agitat velatam frondibus hastam:
Quem circa tygres: simulachraque inania lyncum
Pictarumque iacent fera corpora panthearum
Exiluere viri: siue hoc insania fecit
Siue timor: primusque Medon nigrescere cepit
Corpore depresso: et spine curuamine flecti
Incipit. huic lycabas: in que miracula dixit
Verteris: et lati rictus: et panda loquenti
Naris erat. squamamque cutis durata trahebat
At libys obstantes dum vult obuertere remos
In spacium resilire manus breue vidit: et illas
Iam non esse manus: iam pennas posse vocari
Alter ad intortos cupiens dare brachia funes

Brachia non habuit: truncoq̧ repandus in vndas
Corpore desiluit: falcata nouissima cauda est
Qualia dimidie sinuantur cornua lune
Undiq̧ dant saltus: multaq̧ aspergine rorant
Emerguntq̧ iterum: redeuntq̧ sub equora rursus
Inq̧ chori ludunt speciem, lasciuiaq̧ iactant
Corpora: et acceptum patulis mare naribus efflant
De modo viginti (tot enim ratis illa ferebat)
Restabam solus pauidus gelidusq̧ trementi
Corpore: viresq̧ meum firmat deus excute dicens
Corde metum dianq̧ tene: delatus in illam
Accessi sacris: baccheiaq̧ sacra frequento
Prebuimus longis pentheus ambagibus aures
Inquit: vt ira mora vires absumere posset
Precipitem famuli rapite hunc: cruciataq̧ duris
Corpora tormentis stygie dimittite morti
Protinus abstractus solidis tyrrhenus Acoetes
Clauditur in tectis: et dum crudelia iusse
Instrumenta necis ferrumq̧, ignesq̧ parantur
Sponte sua patuisse fores: lapsasq̧ lacertis
Sponte sua fama est nullo soluente catenas
Perstat Echionides: nec iam iubet ire, sed ipse
Vadit: vbi festus facienda ad sacra cithaeron
Cantibus: et clara bacchantum voce sonabat
Ut fremit acer equus: cum bellicus aere canoro
Signa dedit tubicen .pugneq̧ assumit amorem
Penthea sic ictus longis vlulatibus ether
Mouit: et audito clamore recanduit ira
Monte fere medio est cingentibus vltima siluis
Purus ab arboribus spectabilis vndiq̧ campus
Hic oculis illum cernentem sacra prophanis

Prima videt: prima est insano concita cursu
Prima suum misso violauit penthea thyrso
Mater. et o gemine clamauit adeste sorores
Ille aper in nostris errat qui maximus agris
Ille mihi feriendus aper. ruit omnis in vnum
Turba furens. cuncte coeunt: trepidumq3 sequuntur
Jam trepidum. iam verba minus violenta loquentem
Jam se damnantem iam se peccasse fatentem
Saucius ille tamen. fer opem matertera dixit
Autonoe. moueant animos Acteonis vmbre
Illa: quis Acteon [redacted] dextramq3 precantis
Abstulit. inoo lacerata est altera raptu
Non habet infelix. que matri braccia tendat
Trunca sed ostendens deiectis vulnera membris
Aspice mater ait. visus vlulauit Agaue
Collaq3 iactauit. crinemq3 per aera mouit
Auulsumq3 caput digitis complexa cruentis
Clamat: io comites opus hoc victoria nostra est
Non citius frondes autumni frigore tactas
Jamq3 male herentes alta rapit arbore ventus
Quam sunt membra viri manibus direpta nefandis
Talibus exemplis monite noua sacra frequentant
Thuraq3 dant. sanctasq3 colunt Ismenides aras.

Hoc opusculũ foelici exitu ab industrio viro Laurẽtio Bornman aeneis typis excusum ẽ in preclara vrbe Monasteriensi Uestphalie metropoli nobilissima. Sabbato post Galli. Anno. M. d. ix.